Proletari din toate țările, uniți-vă !

scînteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XL
SERIA II
Nr. 10 990

6 PAGINI
50 BANI

SÎMBĂTĂ
29 SEPTEMBRIE
1984

congresul al XIII-lea

■ Apropiatul Congres al partidului este întîmpinat de minerii din numeroase unități carbonifere cu deosebite succese în îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan și a angajamentelor asumate în întrecerea socialistă. Eforturile făcute de ei în perioada care a trecut din acest an pentru a da patriei cît mai mult cărbune s-au concretizat în importante sporuri la producția fizică. Din datele centralizate la ministerul de resort rezultă că cele mai mari depășiri de plan au fost realizate de oamenii muncii din unitățile aparținînd Combinatului minier Ploiești — peste 87 000 tone cărbune, Combinatului minier Valea Jiului — mai mult de 66 000 tone, Întreprinderii miniere Voivozi — aproape 48 000 tone. Însemnate cantități suplimentare au înscris în graficele întrecerii socialiste și minerii întreprinderilor Sălaj și Comănești. La extracția de huilă, sporul de producție se ridică, pe ansamblu, la peste 71 000 tone. De menționat că în stocurile unităților energetice se află o cantitate de cărbune care poate asigura alimentarea în bune condiții a tuturor agregatelor producătoare de energie.

■ Colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri din cadrul Antreprizei „Electromontaj" Sibiu acționează pentru sporirea contribuției la înfăptuirea programului de asigurare a independenței energetice a țării. Realizările obținute pînă în prezent de acest harnic colectiv muncitoresc, ce își desfășoară activitatea în șapte județe ale țării, probează capacitatea de muncă și hotărîrea de a întîmpina cu rezultate prestigioase în muncă Congresul al XIII-lea al partidului. Astfel, în perioada parcursă din acest an producția netă a fost depășită cu 3 la sută, în condițiile realizării unei productivități a muncii de 100,7 la sută, ceea ce a permis dedepășirea beneficiului cu 5 la sută. În rîndul obiectivelor energetice pe care le realizează oamenii muncii de aici se află montarea cablurilor de 110 kV pentru turbogeneratoarele 3 și 4 de la Centrala electrică de termoficare Govora, linia electrică de 110 kV pe Valea Lotrului și Valea Oltului pentru transportul energiei electrice de la hidrocentralele Mălaia, Brădișor și Turnu, stațiile de 400 kV Mintia și Tuceni.

■ Îndeplinind înainte de termen sarcinile de plan la producția marfă industrială, prevăzute pentru perioada ianuarie-septembrie, colectivele de oameni ai muncii din 30 de unități economice ale județului Neamț și-au asigurat condițiile necesare pentru a realiza în plus, față de prevederi, pînă la finele lunii septembrie, un spor valoric la acest indicator estimat la peste 150 milioane lei. Vor fi realizate, suplimentar, însemnate cantități de hîrtie și cartoane, materiale pentru construcții, produse chimice și din lemn, țesături, tricotaje, aparataj electrotehnic, energie electrică și altele.

Potrivit aprecierilor organelor locale de sinteză, volumul producției marfă industriale realizat în cele trei trimestre din 1984 este superior cu 5,6 la sută realizărilor din perioada corespunzătoare a anului trecut. Este, de asemenea, de menționat faptul că depășirea producției s-a realizat în condițiile diminuării consumurilor normate cu peste 220 milioane kWh energie electrică și 3 100 tone combustibil convențional. Un număr de zece unități economice au îndeplinit în devans prevederile planului la export pe 9 luni, livrînd beneficiarilor externi mărfuri în valoare de 53 milioane lei.

PROIECTUL DE DIRECTIVE ALE CONGRESULUI AL XIII-LEA AL P.C.R.

în dezbaterea poporului, a întregului tineret al țării

CADRU TOT MAI LARG DE AFIRMARE ȘI ÎNTĂRIRE A AUTOCONDUCERII MUNCITOREȘTI ȘI AUTOGESTIUNII. DE APLICARE FERMĂ A PRINCIPIILOR NOULUI MECANISM ECONOMICO-FINANCIAR

Prefacerile revoluționare profunde în structura economică, socială și politică, în întreaga fizionomie a societății românești, survenite în anii construcției socialiste, au deschis căi largi generalizării noilor relații sociale, victoriei depline a socialismului pe pămîntul României. Toate împlinirile dobîndite în acești ani de istorie nouă, liberă și demnă, demonstrează cu putere justețea politicii partidului nostru, clarviziunea științifică a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cîrmitorul și arhitectul României de azi, al României de mîine.

Impresionantele realizări obținute sînt rodul muncii eroice, pline de dăruire și elan patriotic a clasei noastre muncitoare, a întregului popor, care aplică ferm politica Partidului Comunist Român, pusă permanent în slujba dezvoltării multilaterale a patriei, a bunăstării și fericirii omului, a afirmării plenare a personalității umane.

Făuritori conștienți ai propriului nostru destin, stăpîni absoluți pe întreaga bogăție națională, cu toții într-o deplină unitate de gînd și faptă sîntem mobilizați în efortul de asigurare a înaintării ferme a României socialiste pe calea progresului și civilizației, a bunăstării și fericirii întregului popor. În concordanță directă cu tripla calitate a oamenilor muncii de proprietari, producători și beneficiari direcți ai tuturor bunurilor materiale și spirituale create, Partidul Comunist Român, în întreaga sa activitate teoretică și practică, a acționat cu consecvență pentru crearea și asigurarea cadrului organizatoric necesar participării întregului popor la conducerea societății. **„Este necesar să înțelegem bine că democrația socialistă, participarea maselor la conducerea tuturor sectoarelor** — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — **este una din cerințele esențiale ale societății socialiste. Nu putem construi socialismul decît cu oameni și nu îl construim decît pentru oameni. Deci socialismul trebuie să răspundă năzuințelor și dorințelor maselor populare, să fie realizat împreună cu masele populare".** Însăși publicarea spre dezbaterea și aprobarea publică a proiectului de Directive ale Congresului al XIII-lea al P.C.R. este expresia concretă a modului în care se transpune în viață acest principiu fundamental al politicii partidului nostru.

Firesc, și în acest document de excepțională valoare teoretică și practică, se prefigurează drumul mereu ascendent al României socialiste în viitorul cincinal și în perspectivă pînă în anul 2000, un loc distinct fiind acordat îmbunătățirii în continuare a planificării, conducerii și organizării economico-sociale, a întregului ansamblu al relațiilor sociale, corespunzător cerințelor noii etape de dezvoltare a societății noastre, aplicării ferme a principiilor noului mecanism economico-financiar, întăririi autoconducerii muncitorești și autogestiunii economico-financiare. De asemenea se va urmări perfecționarea sistemului organismelor democrației muncitorești revoluționare, creșterea rolului lor în conducerea tuturor sectoarelor de activitate și înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială a țării.

> „Se vor perfecționa, în continuare, relațiile de producție și sociale, va fi ridicată la un nivel și mai înalt activitatea întregului sistem al organismelor democrației noastre muncitorești, revoluționare, participarea unitară a tuturor categoriilor de oameni ai muncii — în calitatea lor de producători, proprietari și beneficiari nemijlociți a tot ceea ce se realizează în țara noastră — la conducerea vieții economice și sociale, a societății, la făurirea în mod conștient a destinului nou, socialist și comunist, al României".
>
> (Din proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea al P.C.R.)

Clasa muncitoare deține un rol esențial în procesul făuririi noii societăți, afirmîndu-se ca o puternică forță revoluționară, purtătoare de progres, ca exponent fidel al intereselor fundamentale și ale celor mai înaintate aspirații ale celor ce muncesc, ca luptătoare consecventă în opera de făurire a noii societăți și prosperitatea României. Îndeplinindu-și cu înaltă răspundere rolul de clasă conducătoare a întregii societăți, locul clasei muncitoare în actuala etapă istorică de dezvoltare a societății noastre, a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism este tot mai important.

Și în continuare, așa cum se subliniază în proiectul de Directive, accentul va fi pus pe asigurarea cadrului propice de desfășurare a activității economico-sociale, pe participarea nemijlocită a întregului popor la conducerea tuturor activităților, pe baza celor mai largi drepturi democratice. Fără discuție, autoconducerea oferă rezolvarea reală a problemei libertății și descătușării umane, posibilă însă de realizat numai în condițiile făuririi și dezvoltării relațiilor socialiste de producție. De asemenea se va urmări perfecționarea sistemului organismelor democrației muncitorești revoluționare, creșterea rolului lor în conducerea tuturor sectoarelor de activitate și înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială a țării.

Clasa muncitoare deține un rol esențial în procesul făuririi noii societăți, afirmîndu-se ca o puternică forță revoluționară, purtătoare de progres, ca exponent fidel al intereselor fundamentale și ale celor mai înaintate aspirații ale celor ce muncesc, ca luptătoare consecventă în opera de făurire a noii societăți și prosperitatea României. Îndeplinindu-și cu înaltă răspundere rolul de clasă conducătoare a întregii societăți, locul clasei muncitoare în actuala etapă istorică de dezvoltare a societății noastre, a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism este tot mai important.

Și în continuare, așa cum se subliniază în proiectul de Directive, accentul va fi pus pe asigurarea cadrului propice de desfășurare a activității economico-sociale, pe participarea nemijlocită a întregului popor la conducerea tuturor activităților, pe baza celor mai largi drepturi democratice. Fără discuție, autoconducerea oferă rezolvarea reală a problemei libertății și descătușării umane, posibilă însă de realizat numai în condițiile făuririi și dezvoltării relațiilor socialiste de pro-

ION D. CUCU

(Continuare în pag. a V-a)

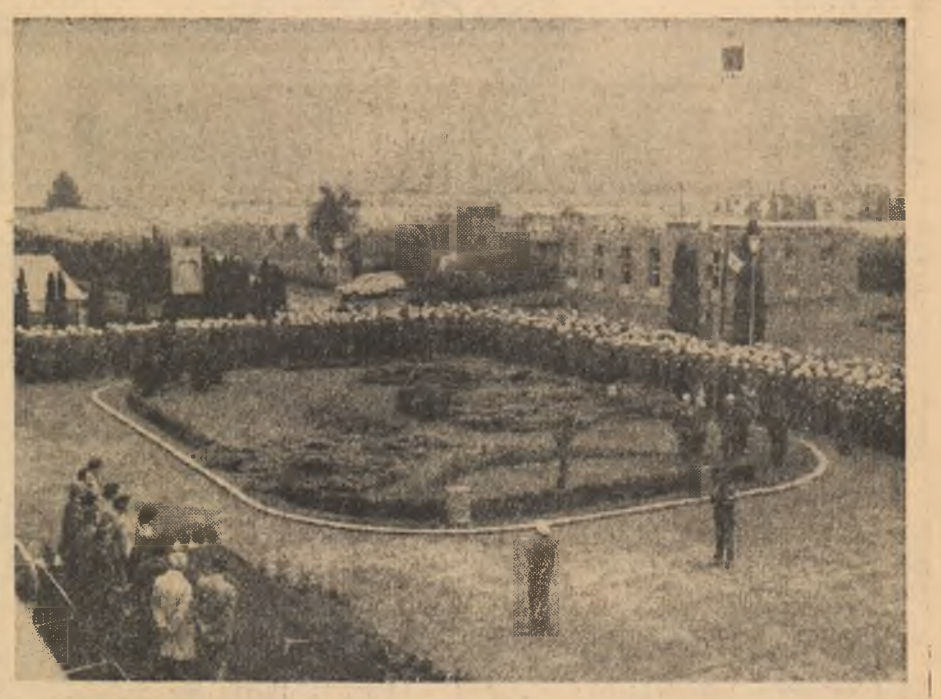

RĂSPUNS ENTUZIAST AL TINEREI GENERAȚII LA CHEMAREA SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, DE A PARTICIPA ÎN PRIMELE RÎNDURI LA TRANSPUNEREA ÎN PRACTICĂ A MĂREȚULUI PROGRAM DE TRANSFORMARE REVOLUȚIONARĂ A NATURII — IERI S-A DESCHIS ȘANTIERUL NAȚIONAL AL TINERETULUI CLUJ

BRIGADIERII — PE UN NOU TRASEU AL ROMANTISMULUI REVOLUȚIONAR

TELEGRAMA ADRESATĂ TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Tinerii brigadieri participanți la inaugurarea Șantierului național al tineretului organizat în agricultura județului Cluj pentru lucrări de îmbunătățiri funciare își exprimă în aceste momente solemne cele mai înălțătoare gînduri și simțăminte de aleasă stimă, dragoste și prețuire pe care le nutresc față de dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, angajîndu-se să nu precupețească nici un efort pentru transpunerea în viață a sarcinilor, indicațiilor și orientărilor date de dumneavoastră pentru sporirea contribuției tinerei generații la edificarea socialismului și comunismului pe pămîntul scump al patriei noastre socialiste.

Organizat de Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, ca răspuns direct la chemarea pe care ați adresat-o tineretului la Plenara Comitetului Central al partidului din iunie 1983 de a realiza peste 500 mii hectare amenajări pentru irigații și alte lucrări de desecări și ameliorare a solului, precum și la indicațiile date de dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, cu prilejul vizitei efectuate în toamna anului trecut în județul Cluj, șantierul național al tineretului va contribui la creșterea producției din zonă, redînd în circuitul agricol însemnate suprafețe de teren erodate și finalizînd pînă în anul 1990 un perimetru complex de îmbunătățiri funciare de peste 15 mii hectare.

Noua inițiativă de muncă a tineretului patriei completează într-un mod semnificativ tabloul participării plenare a tinerei generații la realizarea unor importante lucrări de desecări și combatere a eroziunii solului, adăugînd în cronica muncii pentru țară noi pagini de dăruire și eroism revoluționar.

Vă raportăm, mult iubite și stimate tovarășe secretar general, că în acest fel Uniunea Tineretului Comunist își extinde considerabil activitatea realizată pe șantierele naționale ale tineretului de la București-Nord, Vițoara-Nord, Seuleni-Țutora-Gorban și Cîmpia Caracal la obiective de îmbunătățiri funciare. Prin aceasta, tînăra generație a patriei își amplifică contribuția specifică adusă la înfăptuirea sarcinilor stabilite din „Programul național pentru asigurarea unor producții agricole sigure și stabile prin creșterea potențialului productiv al pămîntului, mai buna organizare și folosire în mod unitar a terenurilor agricole, a întregii suprafețe a țării, realizarea irigațiilor pe circa 55—60 la sută din suprafața arabilă, a lucrărilor de desecări și combatere a eroziunii solului".

Înscriindu-se în noua generație a șantierelor naționale ale tineretului, al căror cîrmitor minunat și îndrăzneț sînteți dumneavoastră, Șantierul național al tineretului Cluj continuă tradiția impămîntenită pe aceste meleaguri străveghi transilvane privind organizarea și participarea tineretului la realizarea și înfăptuirea unor importante obiective social-economice; adevărate pilde de dăruire, eroism și patos revoluționar a oferit cu cîteva decenii în urmă și generația brigadierilor constructori ai conductei de gaz metan Ceanu Mare—Cluj. Noi, urmașii lor de astăzi, vom înscrie alte semnificative fapte de muncă și hărnicie pentru țară, pentru progres și bunăstare, fiind hotărîți să ne situăm în primele rînduri ale întrecerii uteciste în marea competiție cu șantierele naționale ale țării. Ne vom consacra și pe mai departe întreaga capacitate de muncă și creație, entuziasmul și energia tînăra marii epopei a devenirii socialiste și comuniste a patriei, urmînd neabătut înflăcăratul și minunatul dumneavoastră exemplu de muncă și viață patriotică, revoluționară, comunistă.

Deschiderea lucrărilor pe acest șantier național al tineretului ne oferă un nou prilej de a vă adresa cele mai fierbinți mulțumiri pentru minunatele condiții de muncă, viață și învățătură create pentru grija permanentă pe care o acordați formării și educării comuniste, revoluționare a tinerei generații a patriei.

În aceste momente deosebite, noi, tinerii brigadieri de pe Șantierul național al tineretului Cluj, dînd glas voinței unanime a tuturor tinerilor patriei, ne exprimăm deplina adeziune față de Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al partidului privind realegerea dumneavoastră la Congresul al XIII-lea în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român, văzînd în aceasta garanția sigură a mersului nostru ferm înainte pe calea socialismului și comunismului.

Vă încredințăm, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că tinerii brigadieri de pe acest șantier național al tineretului vor urma cu abnegație și eroism partidul, pe dumneavoastră personal, muncind cu elan și dăruire revoluționară pentru înfăptuirea exemplară a sarcinilor și angajamentelor asumate în frontul muncii pentru țară, a obiectivelor care vor fi adoptate la Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român.

Participanții la adunarea festivă de deschidere a Șantierului național al tineretului Cluj

Zi de toamnă lungă în bătrîna cetate transilvană de la poalele Feleacului. O zi în care un nou detașament de inimi tinere, curajoase, s-a angajat cu întreg elanul pentru a reda agriculturii însemnate suprafețe de teren supuse procesului de eroziune. Șantierul național al tineretului Cluj vine astfel să întregească contribuția tinerei generații la înfăptuirea programului de transformare revoluționară a naturii prin executarea unor importante lucrări de îmbunătățiri funciare. Vocația performanței și competenței înalte va reprezenta un punct distinct în spațiul deos al angajării și participării revoluționare a tinerilor brigadieri. Pentru că, așa cum mărturiseau ei, brigadierii, șantierul se va constitui într-o autentică școală a educării și formării revoluționare, într-o participare de excepție în bogata cronică a muncii pentru țară. Un mod concret de participare responsabilă a tineretului la sporirea rodniciei ogoarelor, la înfăptuirea mărețelor obiective ale noii revoluții agrare. În această atmosferă angajantă, creatoare și constructivă, ieri, 28 septembrie, pe platforma Stațiunii de cercetări și producție pomicolă Cluj-Napoca și-a deschis activitatea cel de-al XI-lea Șantier național al tineretului, prin aceasta înfăptuindu-se indicațiile date de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul vizitei efectuate toamna anului trecut în județul Cluj. Practic, obiectivul principal stabilit îi reprezintă executarea unui volum complex de lucrări de combatere a eroziunii solului pentru creșterea potențialului productiv al pămîntului și obținerea unor producții agricole mari și stabile. Desigur, activitatea pe acest șantier este de un specific aparte. Specific impus în primul rînd de condițiile de relief, climă și sol existente în această zonă care reclamă efectuarea unor lucrări deosebite în vederea ameliorării pămîntului. În metamorfoza timpului, tinerii brigadieri trăiesc încă de pe acum sentimentul izbînzii, al succesului, al reușitei depline. Ei au pornit la drum cu hotărîrea fermă de a devansa cu cel puțin un an termenele de execuție planificate. Primele impresii create sînt favorabile, unitatea de acțiune și spiritul de echipă constituind principalele puncte de rezistență în mobilizarea tinerilor pentru realizarea obiectivelor propuse.

Într-o primă etapă laboratorul activității va fi situat în perimetrul Feleacului, urmînd

IOAN GAVRA

(Continuare în pag. a V-a)

Anotimpuri la Roma

REPORTAJ

La 12 kilometri de Botoșani, pe drumul care merge la Vorniceni Gară, se află comuna Roma. Localitatea e încă tînără. Întîiul ei început se găsește la cîțiva ani înapoia veacului nostru. Cam pe la 1897, 527 de familii sărace din județele Botoșani și Suceava au venit pe moșia Teișoara să lucreze pămîntul, primind, în schimb, dreptul de a stăpîni o parte din el. S-au înălțat repede primele case. Au apărut, totodată, mai multe podețe și fîntîni. Satul respira, se născuse. Nu avea însă nume. L-au numit Roma. Alegerea n-a fost deloc întîmplătoare. Numărînd măgurile din împrejurimi, oamenii au văzut că sînt șapte. Dacă ele nu s-au clintit prin vreme niciodată din loc, nu același lucru s-a întîmplat cu satul. Rînd pe rînd, au fost mutate casele un pic mai încolo din pricina faptului că vechile lor temelii o porneau adesea la vale. A mai rămas în fosta vatră o singură gospodărie. Cea a bătrînei Agripina Dorohoi. Ar fi acesta al doilea început.

Al treilea, și, în același timp, adevăratul început al așezării, datează din anii de după război, ultimul război mondial adică. Neculai Druță n-a uitat nimic din anii aceia. „Case mărunte, cu streașina mai jos de statul omului. Paturi? Ce paturi? Laițe. De învelit se învelea lumea cu rogojina". Oricît ar încerca să scoată dintre amintirile sale aceste imagini, nu are cum. Ele au fost realitate și realitatea, bună sau rea, cît de adînc ai viri-o în sertarul trecutului, continuă să te strige din urmă.

La 28 august 1949, se înființează la Roma unul din primele C.A.P.-uri din Moldova. S-a pornit la drum cu 104 ha pămînt, 2 boi, un cal, 20 de oi, 4 pluguri și 4 grape.

La 13 ani de la înființare, C.A.P.-ul primește Ordinul Muncii clasa a III-a. Muncind bine și muncind mult, au ajuns cooperatorii din Roma să realizeze acum o producție globală anuală de 20 509 000 lei. E mare averea comună, sînt mari și veniturile personale... Ilie Boicu, de pildă, a cîștigat împreună cu nevasta 40 000 într-un an. După o „socoată" exactă, Gheorghe Aniței și-a umplut buzunarul cu o sumă aproape dublă.

În 70 din casele Romei sună azi telefonul. Ei, țăranii care dormeau odinioară pe laiță, se așază pe dormeza cu arcuri, își reazemă spatele de perne pufoase, ridică tacticosi receptorul și-și cheamă vecinii. Nu mai e nevoie să dialogheze la gard. Spun prin

ȘTEFAN MITROI

(Continuare în pag. a V-a)

ÎN ACEST NUMĂR

Pagina elevului — ediție specială

ÎN BĂTĂLIA RECOLTEI — O LECȚIE DE MUNCĂ SUB SEMNUL PASIUNII ȘI AL DĂRUIRII PATRIOTICE

SERBĂRILE „SCÎNTEII TINERETULUI"

Curente de idei și confruntări de opinii în lumea contemporană

O AMENINȚARE IDEOLOGICĂ LA ADRESA OMULUI: SCIENTISMUL

SERBARILE scînteii tineretului

Manifestare a spiritului întrată în conștiința tineretului din România, „Serbările Scînteii tineretului", organizate de Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist în colaborare cu Redacția de tineret a Radioteleviziunii române, înregistrează, în noua lor formulă, peste 600 de spectacole, în dreptul cărora cuvîntul de ordine a fost calitate. Un rezultat curent, la care s-a ajuns prin colaborare cu publicul tînăr, spectator adesea ideal, cu pretenții ridicate, acoperite de bun gust și de receptivitate la valorile cultural-artistice propuse de membrii trupei. Dacă un bilanț cantitativ se dovedește greu de înfăptuit, datorită numărului mare de reprezentanți ai vieții noastre social-politice și cultural-artistice care au urcat, de-a lungul anilor, pe scena „Serbărilor...", captivînd cu inteligența, spontaneitatea și capacitatea lor de comunicare atenția tinerilor spectatori din toate colțurile țării, o privire asupra calității se impune, iată, în pragul Congresului al XIII-lea al partidului, cînd țara întreagă își consultă și mobilizează energiile întru sporirea izbînzilor de pînă acum și vibrează de o singură dorință : realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al partidului, chezășie a înfăptuirii celor mai înalte idealuri ale poporului român.

Sub semnul aceleiași ample emulații, „Serbările Scînteii tineretului" au dedicat recentul lor turneu prin trei județe : Bacău, Neamț și Vrancea mărețului eveniment care se apropie, spectacolele constituindu-se în călduroase omagii aduse, prin forța emoțională a cuvîntului, a faptului artistic, muzical, libertății și demnității noastre naționale, făuritorilor ei, ctitorului României moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

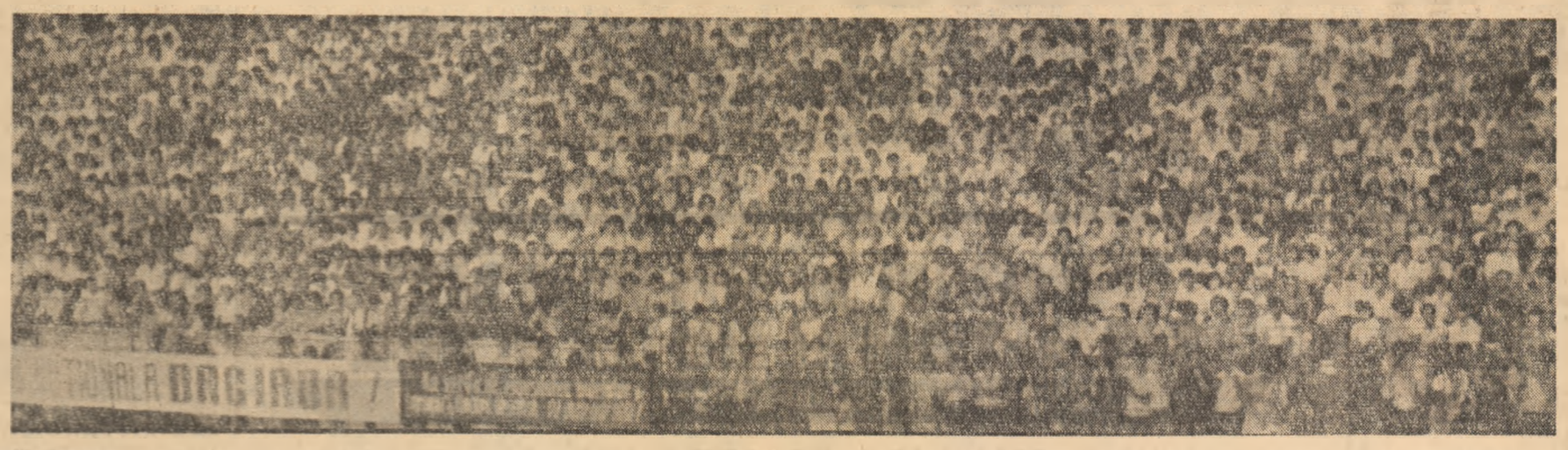

În județul BACĂU

Din Valea Trotușului, la mulți ani!

Primul popas : municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Un oraș al florilor, al curățeniei desăvîrșite, al civilizației... în floare ! Autocarul alunecă spre Stadionul tineretului încet, să putem savura ofertele de frumusețe, să nu dezamăgim sutele de tineri care ne adresează semne de salut și aplauze în avans...

Spectacolul se deschide cu piesa „Cuvîntul acesta" : „Ardealul e viu și e vie Moldova / Muntenia urcă-n lumină / Nimic nu ne pierde, ni-i teafără slova / Copacii români nu se-nclină" (duetul „Alfa și Beta").

Le urmează unul din veteranii trupei, Ion Pascu, din această toamnă student al Facultății de filologie, la Cluj-Napoca. Spectatorii răsplătesc cu aplauze strădania unui membru al trupei (nu singurul !) care-și desăvîrșește, prin studiu, valoarea umană. Publicul îi se alătură la refrenul : „Oameni, fiți de-omenie / Oameni, fiți de cuvînt / Pace, pace să fie / Peste bunul pămînt !", cunoscut lor din turneul de anul trecut al „Serbărilor..." pe Valea Trotușului. Cerut în scenă, Gheorghe Gheorghiu dedică, aici, în orașul-capitală a gimnasticii românești, cunoscutul „Cîntec pentru luptătorii din arenele sportive" (compus, în urmă cu un an, la hotelul „Trotuș" din localitate, pe versuri de Lucian Avramescu) tuturor tinerilor români încununați de glorie la Olimpiada de la Los Angeles.

Pe scena „Serbărilor..." urcă, la sugestia concetățenilor ei, Mioara Feraru, de 17 ani, elevă de liceu. Acompaniată ad-hoc de membri ai formațiilor „Hardton" și „Progresiv TM", ea dovedește prospețime, originalitate a vocii și mișcare scenică. I se recomandă, în scenă, să-și alcătuiască un repertoriu propriu.

Acasă la el, de asemenea — grupul „Miorița". Show-ul lor aduce publicul pînă în fața scenei. El se întrec, într-adevăr, pe sine, derulîndu-și repertoriul, alcătuit din prelucrări folclorice și compoziții de o manieră folk aparte („Adă, bade", „Cîntec din Oas", „Din Țara Moților", „Suavul demodat", „Cît sîntem împreună", „Noi n-am plătit istoricii cu ziua") cu un patos admirabil.

Finalul spectacolului, animat de splendidul nostru public pînă aproape de ora 2, ni se pare fascinant : tinerii cîntă, sub un cer năpădit de stele, cu Rodica Manciu, „Cîmpia Libertății", cu Gheorghe Gheorghiu „Să fii tînăr", cu Vasile Bucovină „Sus la Putna", iar cu întreaga trupă „Hora Unirii", prinzîndu-se de mîini, apoi „Mulți ani trăiască !", urare adresată prin cîntec întregului popor român, bărbatului care-i călăuzește, în istorie, destinele, chimiștilor de pe Valea Trotușului, fiecărui suflet de român : „LA MULȚI ANI CU SĂNĂTATE !".

O revelație la Comănești

De la Gheorghe Gheorghiu-Dej, trupa „Serbărilor..." a-a îndreptat spre Comănești : schimbam cetatea chimiei cu un puternic centru minier, în care trăiesc și muncesc peste 29 000 de oameni. Erau invitați, aici, pentru prima oară. Gazdă : Clubul muncitoresc „1 Mai" al orașului, în care peste 3 000 de tineri așteptau (și cîntau) cu nerăbdare începerea spectacolului.

Pentru Lucian Avramescu i-a invitat, de data asta, în scenă, pentru a deschide spectacolul, pe doi tineri interpreți bucureșteni, Petruț Cămui și Eugen Stan, care alcătuiesc un duet cu mari șanse de afirmare, prin abordarea unei muzici ritmate, vioaie, mizînd în egală măsură pe voce și pe instrument (chitară plus un „bentley" de mare efect). Petruț Cămui — mercedes la „Tînăra Gardă", Eugen Stan — muncitor la „23 August". Așadar, doi tineri muncitori bucureșteni cîntă pentru tinerii muncitori din Comănești : „Sus ridică fruntea, vrednice popor / Ciți vorbim o limbă și purtăm un nume / Toți avem o țintă și un singur dor / Mîndru să se-nalțe peste toate-n lume steagul tricolor" (versuri de George Cosbuc : „Cîntec"). Refrenul e cîntat în cor de întreaga sală. Un public minunat, aici, la Comănești.

Loc pentru poezie

La Buhuși, „Serbările..." au fost primite în „Sala sporturilor", căptușită cu patru mii de suflete iubitoare de artă. N-ai fi crezut că poți conta pe atîta receptivitate față de poezie, într-o sală a sporturilor ; și totuși, poemul „Peregrin la Roma", recitat de Lucian Avramescu a fost ascultat cu sufletul la gură. Cum au fost, deopotrivă, secvențele și cîntecele Sorinei Moldvai, studentă în anul III a Facultății de fizică a Universității București. Cîntece folk, compoziții proprii, elevate, pătrunse de o agresabilă melancolie : „Un liber albatros", „Balada dezertorului mereu prezent" (versuri Lucian Avramescu), „Inimă de piatră" (versuri populare). Aici, la Buhuși, bisată mereu, Sorina Moldvai a cîntat, în întîmpinarea Anului Internațional al Tineretului, un cîntec de mare încărcătură emoțională din repertoriul internațional : „Vreau multă pace" și a lansat o piesă pe versuri de Virgil Carianopol, „Ce-i greu", al cărei mesaj mobilizator prin efortul de a transmite semenilor întreaga iubire...

Replica în scenă a Sorinei Moldvai avea să fie, în această seară, Laura Elena Zavate, o elevă de liceu din Buhuși, recomandată poetului Lucian Avramescu prin bilețele trimise la scenă de colegii ei. Revelație : un debut cu patru cîntece folk, compoziții proprii, pe versuri de Bacovia, Macedonski și „Laura Elena Zavate. Un copil mare, cuminte pe cît de talentat, care se uită la lume cu încrederea că-i poate fi folositoare. Spectatorilor, pe unde am trecut, le-a fost...

Haz, cu și fără trompetă, la Bacău

Spectatorii din Bacău primesc cu mare satisfacție cîntecele populare aduse în scenă de un maestru bucovinean, Rodica Manciu, soliștă a Ansamblului folcloric „Ciprian Porumbescu" din Suceava (distinsă, la ultima ediție a Festivalului național „Cîntarea României", cu premiul I pe țară ca rapsod popular profesionist) : „Ioane, Ioane", „Roata" (și ei fac roată, jucînd pe lîngă scenă), „Trandafir de la Moldova", „Aseară ți-am luat cercei" (din repertoriul Mariei Tănase), îi admiră vocea și darul de a-și însufleți cîntecele, dar nu și o propunere a lor, căreia poetul Lucian Avramescu îi dă curs pe dată, în dorința mărturisită de a face din cîntecul popular românesc, al tuturor zonelor, coloana vertebrală a „Serbărilor...". Este vorba de o fată cu nume oarecum ingrat : Maria Gălușcă, muncitoare la o fabrică de încălțăminte din Bacău, pe care o solicită în scenă cîțiva tineri spectatori. Jubilînd pe marginea numelui ei hitru („gălușcă însemnînd, în grai moldovenesc, și „sărmăluță") poetul Lucian Avramescu o poftește la microfon.

Acompaniată de cîțiva membri ai grupului „Miorița", Maria Gălușcă, o fetișcană plină de viață, cu voce penetrantă, de registru înalt, adaptată unor cîntece mobile, cu accente de haz : „Sus pe culmea dealului", „Cîteva fete din sat", „Aoleu, m-aș mărita" și „Strigă mîndra de necaz", cucerește pe dată sala. În plus, Maria Gălușcă își duce mîinile în jurul gurii, închipuind un fel de trompetă, din care ies sunete aidoma celor de trompetă. Cu „tîrliitele" ei și cu mirauloasa-i trompetă, Maria Gălușcă devine, în această seară, membră titulară a „Serbărilor..." și ne va urma.

Tot la Bacău, unde publicul știe să asculte, într-o sală descoperită, versuri de dragoste (poemul „Bună seara, iubito", de Lucian Avramescu, în lectura autorului), o parodie după Bacovia, o arie din „My fair lady", cu Florina Cupșa, balade haiducești și cîntece din Balcani, cu formația „Acropolis", ni se întîmplă să întregim trupa cu ceea ce-i lipsea : momentul umoristic. Urcă pe scenă, iată, o cunoștință mai veche a „Serbărilor..." (netitularizată, însă) : Doru Octavian Dumitru, un tînăr inginer din Bacău, posesor al unei cărți de vizită destul de grăitoare : cinci sau șase premii importante la festivaluri de umor republicane. Într-adevăr, acest tînăr inginer este capabil să prefacă și dolful în hohote de rîs, dacă-și pune arsenalul la bătaie : umor de situație, de limbaj, mimă și pantomimă, ochi posaci, cînd fals-blajini, cînd vicleni, cînd dați peste cap, buze amintind de expresivitatea unui Jerry Lewis etc.

În județul VRANCEA

Apel de pace la Adjud

Pe stadionul orașului Adjud, în fața a peste 5 000 de spectatori, „Serbările Scînteii tineretului" au dat unul din cele mai izbutite spectacole ale turneului, cu momente inedite sau cu reluări de numere în forme noi.

Invitat al „Serbărilor...", publicistul Ioan Timofte a susținut un foarte reușit dialog politic cu tinerii spectatori dornici să cunoască anumite probleme care țin de politica internă și externă a partidului și statului nostru, detalii privind inițiativa românească de organizare a Anului Internațional al Tineretului, de ce mai există neînțelegeri care duc la războaie între popoare, ce momente ale peregrinărilor prin lume au zguduit conștiința publicistului etc. Înarmat cu informații dintre cele mai proaspete și mai competente, cu tact și siguranță de sine, Ioan Timofte a oferit răspunsuri pe cît de spontane, pe atît de cuprinzătoare, dînd momentului savoare și veridicitate.

Pe scena „Serbărilor...", în aceeași seară, a fost invitat poetul Mircea Florin Șandru, care a recitat poemul „Patria", răsplătit fiind cu aplauze la fel de calde ca tonul investit în recitare.

Din tribunele stadionului, semn al toamnei, tinerii au înălțat spre scenă tradiționale măști de dovleac cu luminări aprinse. Sensibil la acest moment, poetul Lucian Avramescu l-a invitat în scenă pe Gheorghe Gheorghiu pentru a cînta „Să fii tînăr ca o torță", cîntec cerut de spectatori și la ora 1 din noapte, cînd șirurile de copii din fața scenei înginau refrenul istoviți de dans, cu umerii înfipți unul într-altul, într-o emoționantă legănare. „Pace, pace să fie / Peste bunul pămînt" a fost, apoi, implorarea lor firească...

Inaugurăm un superb edificiu

Cele două spectacole realizate împreună cu tinerii din Mărășești au stat sub semnul reverberației profunde pe care întotdeauna nureola eroică a istoriei o conferă artei, spiritului tînăr aflat în starea sa sublimă, cea a iubirii de patrie. Pe scena noii Case de cultură a științei și tehnicii pentru tineret, inaugurată practic cu acest prilej, echipa „Serbărilor" a susținut două spectacole, concentrînd sub bolțile superbei săli, recent puse la dispoziția tinerilor din localitate, cele mai reprezentative secvențe ale afișului său, îngemănate într-un superb și vibrant omagiu adus eroilor de la Mărășești.

„La Mărășești, Mărăști și Oituz / Dușmani veneau, la unu-zece / Românii toți făcut-au zid / Și-au spus : „Pe-aici nu se trece". Avînd drept generic acest emoționant cîntec, lansat și interpretat în premiera absolută aici pe scena de la Mărășești a „Serbărilor Scînteii tineretului" de Petruț Cămui și Eugen Stan (muzica Eugen Stan, versurile aparținînd unuia din colegii săi, muncitor la Întreprinderea „23 August"), manifestarea s-a constituit într-o succesiune de recitaluri îndelung aplaudate de publicul tînăr al Casei de cultură a tineretului, devenit astfel beneficiarul unui edificiu modern și multifuncțional, un unicat în felul său în rîndul instituțiilor similare destinate tineretului. Primul spectacol a fost dăruit, la propunerea realizatorului „Serbărilor...", acestui mare și modern lăcaș de cultură al tinerilor. Într-o casă nouă, e o tradiție la români, întîi cu un dar. Darul nostru a fost un spectacol și o urare de drum bun.

Debut de an școlar

Realizată și de această dată la cote de vîrf, pe fondul unei intense și emoționante participări a publicului, manifestarea a reunit, într-o mereu proaspătă tensiune artistică, nume consacrate și nume noi, cîteva dintre acestea realizînd la Focșani prima lor apariție pe scena „Serbărilor". „Ridicarea cortinei" a fost marcată din nou de Magdalena Manole și Ștefania Ghiță, alias „Alfa și Beta", care au susținut un microrecital de mare armonie și puritate. În vervă, cu o voce demonstrînd disponibilități și flexibilități surprinzătoare, a evoluat Ion Pascu, proaspăt student al Filologiei clujene. Petruț Cămui și Eugen Stan interpretează vibrant „Treceți batalioane" și „Sîntem români", cîntecul emoționant lansat cu succes pe scena Casei tineretului din Mărășești. Laura Zavate, uitînd complet emoțiile debutului său de la Buhuși, evoluează impecabil, cu o convingătoare forță lirică, cu profundă sensibilitate. Urmează la rampă „Progresiv TM", cu un recital complex, ce alternează ritmurile dansante, explozive cu reverberația poetică perfect armonizată, argumente de mare profesionalitate ce smulg cascade de aplauze din partea publicului. Racordul cu următoarele momente ale spectacolului este făcut de soprana Florina Cupșa, interpretă a unor arii din operete. Aparițiile în premieră aparțin lui Dorin Avădanei, cu o memorabilă recitare a poemului „Recviem pentru om și planeta Pămînt" de Geo Dumitrescu ; Olimpia Vlaicu — o „baladistă" cu un registru de mare amplitudine : Daniela Rusu și Mihaela Iordăchioiu, ultima fiind autoarea unei piese de o remarcabilă fluență, pe versuri de Labiș.

Cu „Balada lui Tudor", „Primește floarea", „Trifoiul", „Eu și ea" a fost insistent rechemat în scenă Gheorghe Gheorghiu, aflat într-o dispoziție de „zile mari". Mircea Rusu, cu „Foaie verde spic de pîine" și Rodica Manciu, cu „Ioane, Ioane", „Bătuta moldovenească", „Cîmpia Libertății", și „Hora Unirii", întonate cu emoție și solemnitate de întreg publicul tînăr al municipiului ce perpetuează în eternitate simbolurile istoricei Uniri a Principatelor românești. Spectacolul a continuat apoi sub cupola instelată a nopții — era seara deschiderii noului an școlar — prin intrarea în scenă a altor nume reprezentative ale „Serbărilor".

Perfect racordat la exigențele publicului tînăr, constituit într-un cadru fertil de educare complexă prin artă a tinerilor spectatori, spectacolul de la Focșani al „Serbărilor Scînteii tineretului" a prilejuit exprimarea unor sentimente definitorii pentru tînăra generație de astăzi a patriei.

Elevul Valentin Dima, clasa a XI-a B scrie, în numele colegilor săi : „Eu și colegii mei ne exprimăm acum, în preajma celui de-al XIII-lea Congres al partidului, profunda aderiune la hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. privind realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în suprema funcție de secretar general al partidului, chezășia destinului luminos al patriei". Mii de tineri cîntă „La mulți ani !" pentru ctitorul României moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Patru debutanți

MARIA GĂLUȘCĂ, ascunzînd în pumni trompeta ei miraculoasa

Motiv de invidie pentru Jerry Lewis : DORU OCTAVIAN DUMITRU

„La dans / Cel mai greu e primul pas", dacă nu cîntă MIOARA FERARU

„Plouă..." cu sunete de aur, prin microfonul LAUREI ZAVATE

În județul NEAMȚ

„Drumul tinereții"

Stadionul Clubului de fotbal din Piatra Neamț. Deschid spectacolul, în fața cîtorva mii de spectatori, componentele formației „Alfa și Beta", cu frumosul lor cîntec : „Amîndoi", împrumutînd parcă sugestiile cadrului natural : „Eu eram un cer de seară / Tu erai un cer de zori / Printre noi, a cîta oară ? / Treceau șiruri de cocori" (versuri, Lucian Avramescu).

Le urmează Petruț Cămui și Eugen Stan, cîntînd „Treceți, batalioane române, Carpații", și refrenul lor este preluat de întregul stadion. Moment înălțător, de punere în valoare a celui mai curat sentiment patriotic, aici, în vecinătatea cetății dacice și a vîrfului Pietricica.

Sonoritatea extraordinară a stadionului străjuit de munți înlesnește, apoi, o veritabilă paradă muzicală, inaugurată de formația „Hardton", condusă de Adrian Cărăbașel și avînd-o ca solistă pe Georgeta Tudor, această voce de excepție, cu ambitus de invidiat. Ea cîntă „În ritm de dans", „Umbra amintirii", „Destin", „Drumul tinereții", compoziții ale grupului și cîteva piese „mișcate". Dansul pune, de la început, stăpînire pe stadion.

Următorul moment este cedat formației locale „Lotus" (Gh. Bistriceanu, Dan Urcănescu, Costel Axinte, Nelu Drăniceru și Traian Covaciu), mai veche prietenă a „Serbărilor..." : participase la un turneu al acestora, cu 17 spectacole, pe litoral, vara trecută. „Lotus" cîntă, așadar, bucurîndu-se de succes, două piese : „Bună seara, iubito" și „Eu".

„Progresiv TM", cu invitatul ei de la „Metrock", încheie seria de la Piatra Neamț, menită parcă să îmblînzească acele de frig venite dinspre munți. Tinerii n-au de gînd să cedeze, poate frigul...

La poalele Cetății Neamțului

„Serbările Scînteii tineretului" se află, azi, 10 septembrie 1984, pentru a treia oară la Tîrgu Neamț. Spectacole de referință și la prima și la cea de-a doua întîlnire. Ce va fi azi ? Pe afișele răspîndite în oraș figurează două spectacole, în aceeași zi.

În picioare, timp de zece ore, cît țin cele două spectacole, poetul Lucian Avramescu poartă cu sala, de fapt cu mai vechi și mai noi admiratori ai „Serbărilor...", un dialog antrenant pentru trupă și pentru spectatori. De pildă, trăind aici, la poalele Cetății Neamțului, cu nostalgia mării, tinerii din sală cer melodia „Marea Neagră", cu „Alfa și Beta". Li se îndeplinește o dorință după alta. Ai realmente convingerea că spectatorii își fac spectacolul, într-atît li se încurajează sugestiile. Bunăoară, este invitat să recite, pe scenă, un tînăr poet din Tîrgu Neamț, Daniel Corbu, aflat la prima lui apariție editorială. I se lansează apoi, în nauză, volumul de versuri „Intrarea în scenă".

Alternează, în spectacol, piese de muzică tînără ale trupei „Serbărilor" cu piese aduse în scenă de gazde, cîntate de tineri cu real talent, ca Mihaela Mihăilă, elevă a Liceului „Ștefan cel Mare". Ea cîntă, uimind prin siguranța vocii, timbru și melodie, două compoziții proprii : „Ai fost frumoasă" și „Inserare". Muzica populară a trupei (Rodica Manciu, Maria Gălușcă, Ion Pascu : „Lele, și-am să mor") cu melodii propuse de tineri talentați din Tîrgu Neamț : Marcela Atodiresei, lucrătoare la cooperativa „Ozana" cîntă (și încintă cu) un cîntec oltenesc : „M-a-ntrebat badea pe luncă".

Firul folcloric este preluat de „Miorița", cu „Adă, bade... ziua spusă / Să mă văd la tine dusă", „Horea lancului" și „Cîntec din Oas". Formația „Acropolis" vine cu „Miu Haiducul" și „Balada lui Radu de la Greci", Gheorghe Gheorghiu cu „Balada lui Tudor", Rodica Manciu cu „Cîmpia Libertății", Vasile Bucovină cu „Sus la Putna" și astfel, aici, la Tîrgu Neamț, pe durata a două spectacole, s-a înfățișat cel mai cuprinzător program de suflet românesc.

„Primește floarea"

Spectacolul de la Bicaz, organizat la casa de cultură, este deschis de neîntrecutul Ion Pascu, pe care Lucian Avramescu îl prezintă ca pe un veritabil „show-man", cu piesa îndrăgită de moldoveni, „Lele, și-am să mor" captivînd dintr-o dată sala. Ardeleanul din el nu se dezminte și iată-l pe Ion Pascu interpretînd o parodie, povestea unui ardelean plecat în lume, piesă de mare succes, aici, la Bicaz. Sînt bine primiți, în atmosfera de destindere creată, Petruț Cămui și Eugen Stan, cu „Autoironie", apoi Gabriel Orbeianu cu „Un car cu boi pe bulevard" și „Sînt singur". Moldoveni și un umor, dintotdeauna, prin urmare agrează stilul acut ironic al versurilor lui Lucian Avramescu, bine puse în valoare de melodiile cîntate.

Paroxismul bunei dispoziții se atinge cu apariția în scenă a lui Doru Octavian Dumitru, pus pe sotie, nu glumă (sau și pe glumă !). Ai impresia, de fapt certitudinea că improvizează, în limitele textelor cu care ne obișnuise : o face pentru sine, o face pentru trupă ? Nu te plictisești, în orice caz, reascultîndu-l la scurt interval. Priză mare la public. Un cîștig pentru „Serbări...", la acest turneu.

Moment liric. Urcă în scenă un tînăr, electrician al casei de cultură în care ne aflăm, și recită poemul eminescian „Viața", cu imprevizibilă reușită (dată fiind substanța complicată a poemului). Undele de lirism rămîn în sală și după ce Gheorghe Gheorghiu își face intrarea cu piesa „Primește floarea", o compoziție tulburătoare, adresată femeii (mamă, soră, iubită). Gheorghe Gheorghiu, acest tînăr pe cît de talentat (sub aspectul vocii și al creației) pe atît de modest, n-a lipsit de la nici un spectacol al „Serbărilor..." (care l-au consacrat !), obișnuit fiind nu doar să ofere, ci să și primească flori !

Solidari cu sportivii români, la Roman

Un fapt care impresionează : migrația tinerilor de la o localitate la alta, în interiorul unui județ, pentru a vedea sau a revedea „Serbările Scînteii tineretului". La Roman, bunăoară, ne pomenim cu o mulțime de bilețele în care sîntem puși în gardă că semnatarii au făcut drumul de la Bicaz, pentru a-și asculta cîntăreții preferați ai trupei. Maria Gălușcă și Mioara Feraru apar deja pe lista preferințelor, de la un oraș la altul. Un grup de tineri propune, în dialogul purtat prin bilețele cu realizatorul „Serbărilor...", poetul Lucian Avramescu, „să fie reluate la radio, la ore potrivite, aceste spectacole care ne sînt dragi". Pe stadionul din Roman nu, dar la întrarea în județul Vrancea reprezentanți ai Radioteleviziunii române aveau să întîmpine „Serbările...". Se va da, prin urmare, satisfacție și acelui grup de spectatori.

Surpriză, la Roman. Pe scena „Serbărilor..." urcă o trupă de copii, numită „Junior".

O altă formație locală, „Filor", a întreprinderii de tevi, condusă de Emilian Mărtinaș, electrician (solistă sora lui, Anca Mărtinaș, elevă) face dovada bunei asimilări a muzicii moderne în rîndul tinerilor din Roman. Idolul lor — o mărturisesc — este Gheorghe Gheorghiu, căruia îi revine finalul spectacolului, cu piesa „Cîntec pentru luptătorii din arenele sportive" dedicată fotbaliștilor români, de astă dată, aflați în disputa internațională în chiar seara spectacolului : 12 septembrie : „Scandați pentru el, scandați pentru țară..." și tinerii noștri spectatori scandează, într-adevăr, HAI ROMÂNIA !

Pagină realizată de DRAGOMIR MAGDIN, MIRCEA FLORIN ȘANDRU
Foto : EMIL PLECAN

„Vorbă dulce din bătrîni", culeasă de LADISLAU HERDINA, ZOLTAN LIPAI („Progresiv TM")

ULTRASCURTE

„Serbările Scînteii tineretului" au susținut, în acest turneu, prin județele Bacău, Neamț și Vrancea, un număr de 14 spectacole, în localitățile : Gheorghe Gheorghiu-Dej, Comănești, Buhuși, Bacău, Piatra Neamț, Tîrgu Neamț (două spectacole), Bicaz, Roman, Adjud, Mărășești (două spectacole) Focșani ● O cifră bilanț arată că „Serbările..." au avut ca spectatori, pe stadioane, în săli de sport, în grădini ale teatrelor de vară, în săli de club etc., peste 85 000 de tineri ● Turneul a prilejuit lansarea, la Focșani, a cărții „Viitorul la ordinea zilei", dedicată Anului Internațional al Tineretului, cu prefața semnată de tovarășul Nicu Ceaușescu, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, președintele Comitetului Consultativ al O.N.U. pentru Anul Internațional al Tineretului, președintele Asociației Tineretului și Studenților din România pentru Națiunile Unite. Autori — Ioan Timofte și Aurel Pervu. Ioan Timofte a purtat un dialog cu tinerii spectatori pe marginea problemelor abordate în volum ● La Tîrgu Neamț, a fost lansată în cadrul „Serbărilor..." cartea de debut a tînărului poet din localitate, Daniel Corbu, „Intrarea în scenă" ● S-au realizat cinci momente de dialog politic, susținute de publicistul Ioan Timofte, ca invitat al „Serbărilor Scînteii tineretului", pe teme ale politicii interne și externe a partidului și statului nostru, precum și ale vieții politice internaționale. Publicul din săli (și, uneori, cel din stadioane) s-a dovedit receptiv la momentele poetice (2, 3 într-un spectacol), cel mai adesea cerute de el însuși. În actuala ediție, urcă scena „Serbărilor", poetul Mircea Florin Șandru ● Trupa „Serbărilor Scînteii tineretului" a pornit la drum, de astă dată, cu 35 de membri, cărora li s-au adăugat, în județul Bacău, 4 debutanți, deveniți pînă la urmă membri titulari ai trupei ● Mesageră a muzicii culte a fost și în acest turneu tînăra soprană Florina Cupșa din Baia Mare ● Muzica populară a fost reprezentată cu succes de solista Rodica Manciu, de la Ansamblul folcloric „Ciprian Porumbescu" din Suceava, de Mircea Rusu (totodată, interpret de muzică tînără) și de Maria Gălușcă, debutantă, din Bacău ● „Serbările..." s-au înfățișat spectatorilor cu două duețuri folk, unul asimilat în urmă cu doi ani : „Alfa și Beta" (Magdalena Manole și Ștefania Ghiță), altul de dată recentă : Petruț Cămui și Eugen Stan ● Au slujit individual, acompaniindu-se la chitare, muzica tînără, studenta Sorina Moldvai din București și Laura Elena Zavate, elevă de liceu, din Buhuși ● Ion Pascu a oscilat (cu eleganță) între mai multe genuri păstrîndu-și doar... aplauzele ● Gabriel Orbeianu s-a cîmpit „Singur ca o fisă" ! În burta unui public telefon, după încercarea de a părăsi „Serbările..." ● Favoritul „Serbărilor...", Gheorghe Gheorghiu, nu și-a dezamăgit, nici de data asta, admiratorii, alăturîndu-și-l în cîntece deja cunoscute, învățîndu-i altele, nou ● Membrii formației „Acropolis" (din Tîrgoviște), Lorin Stănescu și Viorel Dincă, și-au plimbat Tudor ● O prospețime în componența trupei „Serbărilor..." avea să aducă eleva de liceu (din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej) Mioara Feraru, prezență scenică surprinzătoare ● Renumita formație timișoreană „Progresiv T.M." condusă de Ladislau Herdina, urcată în premieră pe scena „Serbărilor...", a intins mai multe perechi de brațe (venind dinspre Zoltan Lipai, Petru Kocsef, Gerhardt Schibinger, Rudolf Dedinsky) lui Josef Balogh de la „Metrock", pentru a dovedi : îndeletă că poi distinge între o muzică savantă și una de antren ca și pentru a face, fără rezerve, acompaniamentele necesare trupei ● Au fost lansate 14 noi cîntece, de-a lungul întregului turneu : cele mai multe — repetate la cererea spectatorilor — au fost cîntate în coruri alăturate interpreților ● Realizatorul „Serbărilor Scînteii tineretului", poetul Lucian Avramescu, a fost văzut stînd în picioare cîte zece ore în șir (unde se succedau două spectacole) pe scenă, unde i s-a întîmplat să primească 412 bilețele, dar să răspundă numai la... 409 și asta nu din cauza obosellii ! ● Să nu uităm : a existat și un fel de a se distinge al gazdelor, ca organizatori : să fi fost prevăzut, marele premiu l-ar fi obținut activiștii Comitetului județean Bacău al U.T.C. ! Dar ce-am putea reproșa, oare, activiștilor de la Neamț și Vrancea ? Tuturor, mulțumiri, în numele tinerilor.

Expresii ale responsabilității

Ipostazele vîrstei tinere, valențele prin care tineretea își revarsă cupele de entuziasm sînt pe cît de multiple pe atît de spontane. Urmărind reacțiile tinerilor nu poți să nu le înregistrezi cu simpatie gesturile, gîndurile în care dincolo de orice aparențe descoperi simțăminte profunde, angajare și responsabilitate.

„Serbările Scînteii tineretului" sînt, din acest punct de vedere, un argument de netăgăduit, un mijloc firesc de a-i cunoaște pe tineri, de a pătrunde în universul lor de preocupări. Că sînt preocupări specifice vîrstei, e un lucru deja confirmat de realitatea vieții. Ceea ce însă alimentează permanent sentimentul tonic al încrederii este că asemenea manifestări depășesc cadrul individual sau local, ele alcătuind în final portretul unei generații.

Întîlnești la serbări muncitori, țărani, elevi, studenți, ascultînd cu emoție muzică bună, poezie. Dar, veniți la spectacol, aduc cu ei opțiunile și frămîntările cotidiene. Iată, de pildă, între două melodii ritmate găsesc totuși răgazul așezării pe un petec de hîrtie a unor gînduri, cu dorința sinceră de a dialoga, de a-și exprima opinii, de a-și adînci orizonturile cunoașterii. În cuvinte simple, dau glas sentimentelor de dragoste aleasă pentru steagul României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cărui activitate neobosită — internă și internațională — asigură tinerilor din patria noastră tot ce este necesar pentru a deveni oameni de nădejde. După cum vor să afle informații despre o arie nebănuit de largă : pacea și dezarmarea, raporturile dintre state, evoluțiile din diferite zone fierbinți ale planetei, problema datoriilor externe, soarta tinerei generații în perspectiva Anului Internațional al Tineretului etc. Profundul interes pe care-l manifestă față de o asemenea tematică, atenția cu care urmăresc dialogul pe cele mai diverse domenii ale actualității politice interne și externe se asociază altor calități, verificate prin felul de a munci și a trăi, calități care fac cinste tinerilor din țara noastră.

Antrenați pe deplin pentru împlinirea îndatoririlor ce le revin, beneficiind de minunate condiții de viață, tinerii își manifestă, în același timp — în spiritul îndemnurilor secretarului general al partidului — îngrijorarea față de situația din lumea contemporană, dorința ca pretutindeni să triumfe pacea și omenia, independența și progresul.

IOAN TIMOFTE

PAGINA ELEVULUI

PAGINA ELEVULUI
EDIȚIE SPECIALĂ
pagina elevului

ÎN BĂTĂLIA RECOLTEI — O LECȚIE DE MUNCĂ SUB SEMNUL PASIUNII ȘI AL DĂRUIRII PATRIOTICE

O frumoasă tradiție a școlii noastre face ca, în fiecare toamnă, la începutul anotimpului în care roadele pămîntului trebuie strînse și puse la adăpost, sute și sute de mii de elevi și studenți din întreaga țară să participe, cu entuziasm, cu pasiune și dăruire, cu sentimentul unei înalte datorii patriotice, la campania de recoltări, la alte lucrări specifice perioadei la care ne referim, lucrări ce solicită un mare volum de muncă și de care depinde în ultimă instanță bunul mers al întregii activități din agricultură. Desigur, ajutorul pe care pionierii, elevii mai mari din licee și școli profesionale, studenții îl dau lucrătorilor din agricultură este dintre cele mai prețioase, aceștia contribuind, pe măsura priceperii și capacității lor, dar și în raport direct cu spiritul de inițiativă și cu elanul specifice vîrstei, la succesul deplin al marii bătălii care se duce pe ogoarele patriei pentru obținerea unor recolte mereu mai mari, o bătălie contracronometru, în care orice întîrziere se poate solda cu pierderi, cu irosirea, în fapt, a muncii de peste an. Este inutil deci să mai argumentăm importantul cîștig pe care agricultura îl are de pe urma participării elevilor și studenților în campania de toamnă. Ceea ce este la fel de important și ceea ce merită o subliniere aparte rezidă în marele cîștig moral și formativ-educativ de care beneficiază tineretul aflat pe băncile școlii și în amfiteatrele institutelor de învățămînt superior în urma activității la care ne referim, a contactului cu munca specifică unui domeniu de maximă importanță pentru economia noastră națională, pentru bunăstarea fiecăruia dintre noi. Marea lecție a implicării nemijlocite în efortul uriaș pe care toți locuitorii satelor îl depun în vederea strîngerii la timp și fără pierderi a întregii recolte se traduce în plan educativ prin înțelegerea directă a faptului că numai munca poate oferi adevăratele satisfacții ale împlinirii umane și — în plus — că agricultura, marile ei perspective de dezvoltare și modernizare, în deplin acord cu exigențele noii revoluții agrare, reprezintă un cîmp larg de manifestare a inițiativei tinerești, un domeniu în care există rezerve inepuizabile pentru desăvîrșirea profesională a tuturor celor ce și-au legat sau își vor lega în viitor destinul de munca în acest sector de activitate.

Toate aceste adevăruri ne-au fost, o dată în plus, confirmate, în cîteva unități agricole din **județul Călărași**, de elevii, studenții și profesorii pe care i-am întîlnit la punctele lor de lucru. Puternic mobilizați de cuvîntarea secretarului general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, rostită la marea adunare populară din Timișoara, aceștia și-au început noul an școlar printr-o fundamentală lecție de muncă și dăruire, asemenea colegilor lor de pe întreg cuprinsul țării. O lecție însușită cu fiecare clipă de efort și încordare, o lecție în urma căreia înțelegerea profundă a sensului devenirii lor viitoare — în viață și în profesie — va căpăta cu siguranță autoritatea faptei nemijlocite.

Mobilizare amplă, organizare ireproșabilă

Din datele furnizate de tovarășul **Ene N. Tudor**, președintele consiliului tineret sătesc, secretar al comitetului județean al U.T.C., participarea elevilor și studenților la actuala campanie agricolă de toamnă în județul Călărași poate fi exprimată sintetic astfel:

● **Sînt antrenați în realizarea diverselor lucrări 16 500 elevi uteciști și 8 500 pionieri, deci 25 000 elevi.**

● **La nivelul județului funcționează 7 mari tabere de muncă în care se află elevii celor 13 licee călărășene (între care 4 au profil agroindustrial: Liceul agroindustrial Călărași, Liceul agroindustrial Dragalina, Liceul agroindustrial Lehliu și Liceul agroindustrial Fundulea).**

● **Se execută lucrări în legumicultură (la cele 4 mari asociații de profil — Chiselet, Jegălia, Ulmeni și Cuza-Vodă), la întreprinderile de industrializare a legumelor și fructelor (IPILF Oltenița, I.P.L. Lehliu Gară, I.L.F. Călărași), se recoltează și se depănușează porumbul, se recoltează furaje, struguri, cartofi etc.**

● **Valoarea totală a lucrărilor efectuate de elevi în perioada 17—22 septembrie s-a ridicat la circa 1,5 milioane lei.**

● **Pe parcursul campaniei de toamnă vor fi prezenți în agricultura județului Călărași și 7 600 studenți provenind de la I. P. București, A.S.E. București, Facultatea de drept București etc. În prezent lucrează deja 1 150 studenți la Jegălia, 50 la I.A.S. Borcea și 50 la I.A.S. Mînăstirea.**

● **Bunul mers al întregii activități este o urmare directă a organizării ireproșabile a muncii, a colaborării excelente dintre comitetul județean al U.T.C., Direcția agricolă și Inspectoratul școlar județean (prin tovarășa Elena Mateias, inspector școlar general, și prin tovarășa Viorica Clej, inspector general adjunct).**

Jegălia — o tabără de muncă model

În primul rînd e cald — o căldură toridă, incredibilă pentru acest sfîrșit de septembrie — și înaintezi anevoie, mulțumindu-te cu puțin, cu o pală subțire de vînt ce pare să ridice o clipă pulpana de căldură a unui cer aprins, după care urmează uimirea și apoi fascinația imensităților vegetale de-a dreapta și de-a stînga unui drum asfaltat ce se pierde undeva departe, într-un punct lipsit de orice importanță, acaparat fiind de desenul și geometria vegetală a rîndurilor de ardei, kapia și gogoșari, un desen uriaș și ferm pe 1 500 de hectare, cît măsoară cele 11 ferme ale A.E.S.C. **Jegălia**, liniI care se unesc și se întretaie cu rigoare și tenacitate de matematician, fără să-și refuze poezia și o anume respirare metaforică, în timp ce tu continui să te uimești, pînă ce vorba ușor precipitată, mereu în alertă a lui **Gabriel Traian** (poate cel mai tînăr director de întreprindere agricolă din cîți am văzut), te aduce la realitate și decide scurt, fără replică: „Noi nu măsurăm, nu facem poezie, ci cîntărim; munca noastră înseamnă tone de legume; ziua de muncă în legumicultură nu se divide în ore, ci în cantități — 400 tone recoltat, 200 sortat". Punct. Despre cele 11 ferme nu are a ne spune prea multe noutăți. Ceea ce se vede pare a fi suficient. Mult mai important e să vorbim despre oameni, despre acești tineri, despre entuziasmul și dăruirea lor, fără de care „toată știința și experiența mea s-ar reduce doar la cîteva fraze de manual agricol, cuvinte reci și fără viață". La aproape 10 ani de la terminarea facultății agronomice din Craiova, inginerul Traian Gabriel a învățat multe despre arta de a sădi grădina și de a-i smulge producții cît mai mari, dar mai ales a învățat multe despre oameni, despre felul cum trebuie să te apropii de ei, cum să-i capacitezi. „La noi lucrează în această necesară și (pentru marea majoritate) instructivă practică agricolă 1 150 de studenți și 1 000 de elevi. În două săptămîni cît durează o serie nu e timp de tatonări și mofturi. La noi se muncește din prima pînă-n ultima zi de practică, de bună voie și nesilit de nimeni. Noi nu avem atîtea cadre ca cineva să stea în spatele fiecărui tînăr. Se muncește pentru că toată lumea își înțelege misiunea, pentru că între noi, ca întreprindere agricolă, și tineri, s-a stabilit de la bun început o foarte bărbătească și trainică legătură afectivă. Nici unul dintre noi nu-și poate permite să fie indiferent. Ceri, dai, ți se dă. Am dorit să realizăm o tabără de muncă model și cred că am reușit. Fără nici o exagerare, tabăra noastră e de muncă și recreere. Sîntem departe de servituțile, de inconvenientele cazării în plin cîmp. Orice prejudecată se risipește în chiar clipa intrării pe poarta întreprinderii: curățenie, căi de acces asfaltate, flori, copaci, terenuri de sport, camere confortabile, cantină modernă, club. Omul își dă silința și te respectă în măsura în care nu-l neglijezi. Dealtfel nu poți face treabă bună decît cu o trupă odihnită și relaxată. O zi la tabăra de la A.E.S.C. Jegălia se împarte matematic constant în 6 ore de muncă și 10 ore de sport, muzică, dans, excursii. În schimb, le pot cere orice, calitate mai ales. Țin enorm la asta. Marfa pentru piață nu este cea de pe cîmp, ci cea care ajunge la cumpărător. Respectul față de sine începe, ca să zic așa, din dormitor, din sala de mese și se continuă pe cîmp. Fără mofturi sau concesii, la noi cine muncește cîștigă (să nu neglijăm și acest aspect). La Jegălia un student care își face norma cîștigă 85—100 de lei, din care evident își plătește masa și cazarea. Nu strică, zic eu, ca două săptămîni dintr-un an să-ți cîștigi singur existența. Cine muncește mănîncă. O mică, dar utilă lecție de viață".

Cum se făurește unitatea unui colectiv

Pe profesoara **Monica Bocșa**, de la Liceul industrial nr. 1 Călărași, o găsim la ferma nr. 5 împreună, desigur, cu cei 30 de elevi ai clasei a IX-a F, clasa la care din acest an este diriginte. Este ora două a după-amiezii, programul deci s-a terminat, se așteaptă mașina, atmosfera e degajată, veselă, cineva povestește o pățanie, ceilalți se amuză. Încordarea orelor de muncă abia încheiate se estompează, le mai amintește doar fișele de prezență ori cele de pontaj, din care reiese clar și ușor de verificat că elevii clasei a IX-a F au încărcat 6 remorci cu ardei gras, deci aproximativ 4 tone de legume recoltate și sortate. Nu e nici mult, nici puțin — e normal, e firesc ca elevii să-și probeze și cu această ocazie hărnicia.

— De fapt, cifrele contează mai puțin, ne spune profesoara Monica Bocșa. Adevăratele noastre cîștiguri sînt în primul rînd moral-educative. Abia aici, la Jegălia, i-am cunoscut pe **Camelia Toma, Burcea Cornelia, Petrică Moldovan, Iancu Elena, Steliana Huza, Marius Costache, Gheorghe Eugen, Maria Rus, Geta Nestea** etc. Sînt copii buni cu care am convingerea că mă voi înțelege și pe viitor. Mi-a plăcut starea de disciplină liber consimțită, seriozitatea cu care duc pînă la capăt un lucru început. Copiii vădesc deprinderi fără de care nu ar fi posibilă nici munca fizică, nici cea intelectuală. Aproape toți sînt orășeni. Acest gen de muncă a fost probabil pentru mulți o noutate, dar s-au încadrat perfect în program, fără nazuri sau scuze inchipuite. Mulți dintre ei vor fi la terminarea studiilor muncitori specialiști la C.C.H. sau I.M.C. Aparent nici o legătură cu agricultura. Și totuși, ce rol formativ pot avea aceste două săptămîni de practică! Adevăratele rezultate ale muncii noastre de aici se vor vedea, sînt sigură, ceva mai tîrziu, pe parcursul anului școlar. Respectul față de muncă, față de avutul obștesc se poate învăța la fel de bine în atelierele-școală, dar și pe o solă de legume din comuna Jegălia.

Frumoasă ni s-a părut și o anumită stare concurențială între elevii diferitelor clase, între elevi și colegii lor de muncă, studenții — un fel de concurs, fără premii, fără cupe, alimentat doar de orgoliul frumos al celui care vrea să fie primul în toate, orgoliul de a spune (așa cum ne spunea profesoara **Dumitra Cojocaru**), că noi (a XI-a A sau a XI-a C) sîntem cei mai buni. Nu știm dacă există vreun concurs ori clasament al celor mai bune formații de lucru (de fapt, acestea ar trebui să existe), dar știm, fără a forța metafore inutile, că aceste două săptămîni nu pot să aibă învinși, atît pentru elevi cît și pentru studenți, aceiași studenți din cadrul Institutului politehnic București care la terminarea celor 6 ore de muncă își iau în primire terenurile de sport sau clubul, acolo unde seară de seară au loc discotecă, spectacole video, spectacole și concursuri organizate de ei înșiși, surprinși fiind (așa cum ne mărturisea **Florin Popescu** — anul al II-lea T.C.A.) că „viața la țară" poate fi la fel de frumoasă și de plăcută ca și cea de la oraș. Nu este nici o exagerare în ceea ce spunem. A.E.S.C. Jegălia oferă din toate punctele de vedere celor 2 500 de elevi și studenți cele mai bune condiții de viață și muncă.

— O agricultură modernă, revoluționară, ne spunea inginerul Traian Gabriel — artizanul de drept și de fapt a tot ce s-a realizat la Jegălia — trebuie să dovedească prin fapte și inițiative că apropierea de oraș poate fi oricînd o realitate. A.E.S.C. Jegălia nu mai e de mult o grădină de zarzavat, ci o întreprindere industrial-agricolă în toată puterea cuvîntului. Avem bunuri și dotări în valoare de zeci de milioane de lei, avem linie de suc de tomate, de decapat ardei, de semi-industrializare a **legumelor**, avem specialiști cu cea mai înaltă calificare, avem condiții ca toți prietenii și oaspeții noștri să se simtă efectiv ca la ei acasă. Agricultura modernă presupune multă știință, multă disciplină tehnologică și mai ales conștiință. Rezultatele noastre se cîntăresc în tone de legume, dar și în puterea noastră de a educa niște tineri în spiritul muncii și al dăruirii.

Educația, întîiul rod al muncii

O linie de plopi, subțire, o alta de „înaltă tensiune" și dincolo de ele, orizontul. Adică o întîlnire de cer foarte albastru și de pămînt foarte uscat. Asupra tuturor, soarele. Deloc îngăduitor acum, în sfîrșit de septembrie, un soare violent ce împrumută grămezilor de știuleți strălucire metalică și celor ce le alcătuiesc o tentă arămie. „Cei ce alcătuiesc grămezi de porumb" sînt, e lesne de presupus, elevi, iar această operație a lor poartă numele de fapt, în termeni tehnici, depănușare. Aici la ferma 4 a **I.A.S. Dragalina**, 150 de elevi de la Liceul agroindustrial din localitate, împreună cu profesorii lor, execută practica productivă depănușînd porumb. Fac treaba asta foarte serios, atît de serios încît grămezile de porumb despre care vorbeam nu sînt o imagine hiperbolizată, gîndiți-vă numai că între orele 8 și 13 fiecare elev depănușează 2 tone de știuleți și asta înmulțit cu 150 înseamnă, ușor de socotit, 300 de tone de știuleți depănușate. Într-o zi de lucru. Într-o jumătate, adică. E ceva!

Cei ce ne confirmă aceste cifre este **Victor Zamfirescu**, directorul tehnic al I.A.S.-ului, omul ce nu răspunde numai de respectarea întocmai a tehnologiilor pentru fiecare cultură, dar și de buna organizare a activității în unitate. Cu ajutorul său aflăm, în continuare, că aici, la I.A.S. Dragalina, au venit în sprijinul oamenilor la recoltat, pe lîngă cei 150 de elevi de la Liceul agroindustrial, alți 100 de la Școala generală din Drajna și că, începînd de la 1 octombrie, sînt așteptați, în trei serii, primele două cîte 50 și ultima 100, studenții. De lucru este pentru toți, la porumb, la sfeclă, la multe altele, „dar problema nu e numai asta, vedeți, tinerilor, ca să-ți dea randament trebuie să le asiguri condiții. Sigur că e cîmp, că nu e oraș, și ei înțeleg asta, sigur că avem spații foarte bune de cazare și servirea mesei și că timp de două săptămîni, cît durează o serie, ar putea să se mulțumească numai cu atît". Cu toată responsabilitatea, inginerul Victor Zamfirescu afirmă astfel că nu numai pe el, dar pe toți cei de aici nu-i interesează numai rezultatele imediate ale muncii acestor tineri, dar și valoarea sa educativă. Iată de ce, între numeroasele probleme pe care le are de rezolvat, interlocutorul nostru a reușit să asigure pentru cei ce lucrează acum cît și pentru cei ce vor veni proiecții de film de cîteva ori pe săptămînă, proiecții de diapozitive comentate, pe teme dintre cele mai diverse, program de televizor, de audiții muzicale, de dans, de excursii și multe altele. O îmbinare plăcută între muncă și relaxare din care, nu ne îndoim, toată lumea are de cîștigat.

Între timp știuleții de porumb continuă să „zboare" de la o grămadă la alta, grămada galbenă, „depănușată" a crescut simțitor, un adevărat val galben, strălucitor, la marginea cîmpului, lîngă drum, de unde remorcile se pregătesc să-l transporte în pătule. Pentru cîteva minute stăm de vorbă, în cerc, cu profesorii **Silviu Ivanov, Radu Octavian, Mihai Vasile** și **Mirela Lupu** și ei ne vorbesc despre aceeași valoare educativă a acestei activități, despre disciplinarea elevilor, despre omogenizarea colectivelor, ne atrag atenția asupra ritmului de lucru al unuia sau altuia dintre elevi și astfel avem ocazia să-i cunoaștem pe **Liliana Raicu**, dintr-a X-a B, sau pe **Gabriel Popescu**, dintr-a XI-a A, pe **Mirela Albu**, dintr-a XII-a A sau pe **Mircea Duță**, dintr-a IX-a A, „fruntași în clasă și, la fel, fruntași pe tarla", mai aflăm că o parte din elevii liceului (cei din comuna Ștefan Vodă, circa 60) au rămas să-și facă practica în comuna natală și că au, de asemenea, rezultate foarte bune, că alte 5 clase sînt la C.A.P. Dragalina, iar altele la AGROSEM, la sortat fasole, că toată lumea e mulțumită de munca lor.

„Pămîntul îți dă exact cît ai trudit"

Se spune că atunci cînd bate grindina e semn de belșug, și-l vedem pe **Gheorghe Munteanu** (secretar cu probleme organizatorice și mulți ani secretar al organizației de partid din cadrul I.A.S. Dragalina), cum se întunecă la față. Își amintește de tot ce a fost atunci, pe 8 iunie, cînd a căzut grindina, gheață cît pumnul de mare, și oftează, tace, nu dă vina pe nimeni, doar că se întunecă la față. „Am pierdut mult atunci, grindina ne-a dijmuit recolta și lumea cînd a văzut nenorocirea a sărit cu mic cu mare să mai salveze ce mai era de salvat. Altfel am fi avut acum peste șase mii la hectar, e lucru cert, solele neatinse atît au dat, altele chiar mai mult, reușind să avem pînă la urmă o medie de peste patru mii. Și asta pentru că oamenii nu s-au lăsat. Anul acesta noi am avut, de fapt, două campanii de însămînțare. A doua a fost după 8 iunie. Am arat și semănat cu porumb aproape 9 000 de hectare. Lanurile, după cum ați văzut, arată bine. Dacă avem o ploaie bună și nu cade bruma, în trei săptămîni scoatem peste un vagon la hectar. Atunci a fost o încercare, un moment de cumpănă care nu ți se întîmplă de prea multe ori în viață. Nenorocirea ar fi fost și mai mare dacă n-ar fi intervenit oamenii din sat. Cel mai mult m-au impresionat copiii, cei care învață la liceul nostru agroindustrial. Nu înțelegeau ei prea bine ce se întîmplă și cu ce ar fi putut fi de folos, dar așa simțiseră ei, că e de datoria lor să se prezinte la sediu sau direct pe cîmp pentru a da o mînă de ajutor. La un moment dat chiar mi-era teamă să nu care cumva să ne încurce. Dar a venit secretarul organizației comunale U.T.C., **Georgeta Vizireanu**, și i-a organizat în echipe și brigăzi. Asta m-a bucurat cel mai tare, că, uite, avem tineri de nădejde, pentru care treburile satului sînt și ale lor, că-i avem alături și la necaz și la bucurie. Avem o comună mare, cu 11 000 de locuitori, c-un început de industrie: F.N.C., Siloz, Agrosem, secție de reparații și construcție vagoane călători, marfă etc. Tinerii au început să vadă că și aici, în comuna lor, se poate cîștiga bine, se poate trăi ca și la oraș. De un mare ajutor ne este liceul agroindustrial. An de an ne vin la I.A.S. tot mai mulți absolvenți. Asta e bine. Avem nevoie de ei. Avem nevoie mai ales de specialiști, de tineri dăruiți meseriei și comunei lor natale. Fără puțină dragoste și căldură sufletească, parcă nici mașina nu merge ca lumea. Se vor construi multe și în Dragalina. Pașii pe care îi face spre oraș sînt chiar pașii devenirii sale agricole. Planurile sînt mari și ambițioase. De aceea avem nevoie de tineri. Tinerii aparțin întru totul comunei lor".

Oamenii de nădejde ai satului de mîine

La **Liceul agroindustrial din Călărași** e liniște și e răcoare. Aceasta se întîmplă, vrem să spunem, în clădirea liceului, în sălile de curs, în laboratoare sau cabinete, în cancelarie sau pe coridoare, unde nu putem „conversa" decît cu felurite planșe, cu felurite mostre de semințe sau de plante, spice de grîu și diplome de onoare. Multe diplome. După cum ne așteptam „toată suflarea" liceului e în cîmp. Mai precis, toate cele 32 de clase ale liceului (1 140 de elevi) se află în cinci ferme ale I.A.S. Călărași — unitatea patronatoare — unde studiază muncind, adică execută practica productivă. La fermele 3, 4 și 11 se recoltează și se sortează legume pentru export; la ferma 12 se recoltează struguri și legume; la ferma 2 se recoltează struguri. Ce înseamnă o zi de lucru a elevilor în aceste ferme, aflăm de la directorul liceului, profesorul **Lucian Cristodor**: 30 tone legume recoltate, 20 tone sortate, 10 tone struguri strînși, 10 tone încărcate în lădițe și lăditele în mașini. Valoarea lucrărilor — circa 120 000 lei pe săptămînă. „Ne străduim — spune directorul Lucian Cristodor — să răspundem prin această practică la majoritatea problemelor cuprinse în programă și în planul de învățămînt în ceea ce privește însușirea temeinică a tehnologiilor de lucru. În același timp ne interesează și latura educativ-formativă a elevilor noștri, un prim argument al realizării acestui deziderat constituindu-l stringerea în timp record, fără nici o pierdere, a întregii recolte". Într-adevăr, complexitatea lucrărilor din campania agricolă de toamnă permite însușirea de către elevi a celor mai multe dintre tehnologiile de lucru în agricultură: recoltat și transportat, eliberat teren, pregătirea patului germinativ, fertilizat, semănat, plantat etc. Iar viitorii muncitori de înaltă calificare, viitorii specialiști ai agriculturii noastre de mîine nu-și dezmint buna pregătire profesională. La ferma 2, două clase de horticultori, a XI-a și a XII-a, participă la culesul strugurilor. Alături de diriginți, profesorii Nicolae Cioc și Petre Mateuță, viitorii horticultori confirmă prin seriozitate și ritm de lucru susținut faptul că înțeleg bine imperativele viitoarei meserii. Între fruntași, **Camelia Dinu**, dintr-a XII-a, **Daniela Radu** sau surorile **Soare, Mirela și Cornelia**, dintr-a XI-a, și, desigur, mulți alții. De fapt, toți. Așa cum **Nicoleta Oltenacu, Rodica Tăune** sau **Ion Vulpe**, dintr-a XI-a, veterinară, **Victor Vlăsceanu**, dintr-a XII-a C, agronomie, sau **Anton Marcovschi** și **Ion Drăgoi**, dintr-a XII-a, veterinară, chiar dacă participînd la lucrări de recoltat legume în fermele 3, 4 și 11, nu lucrează în viitorul sector de specialitate, realizează zilnic norme peste plan, dovedind la rîndul lor perfecta înțelegere a rostului muncii lor în aceste zile, valoarea sprijinului necesar pe care unitatea patronatoare îl solicită.

Două fete, **Petre Silica**, a XII-a, horticultura, secretara comitetului U.T.C. din liceu, și **Bucur Liliana**, a XI-a A, președinta comitetului de cămin, ne vorbesc cu multă însuflețire despre frumusețea profesiei lor, despre noua dimensiune a muncii în agricultura noastră socialistă. Vin amîndouă de la țară, prima a încheiat ciclul gimnazial cu media generală 9,55 iar cea de-a doua cu 9,84. Ar fi putut, după cum afirmă, să treacă testul de verificare la orice alt liceu. Dar nu au făcut-o, au venit aici, unde sînt într-adevăr printre cei mai buni elevi, speră, desigur, să-și continue studiile în învățămîntul superior agronomic pentru ca apoi, revenind în locurile natale, să participe efectiv la realizarea noii revoluții în agricultură.

— Să știți că nu sînt singurele care gîndesc astfel în liceul nostru — ne spune tînărul profesor **Constantin Mitră**, director cu probleme educative. Avem în liceu mulți copii buni și an de an numărul acestora crește simțitor (anul acesta la concursul de admitere în treapta a doua au fost înscriși 5 candidați pe un loc!). Faptul dovedește clar o anumită schimbare în mentalitatea tinerilor din zonă (și, lucru foarte important, a părinților lor!) care înțeleg tot mai bine noua dimensiune a muncii în agricultură. Iată de ce, în aceste condiții, nouă, cadrelor didactice din liceele cu profil agroindustrial, ne revin sarcini de mare răspundere. Vreau să spun că, răspunzînd indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, pe care ni le-a dat și cu prilejul impresionantei cuvîntări de la deschiderea acestui an școlar, ne străduim să acordăm o tot mai mare atenție laturii educative a activității noastre. Elevii noștri trebuie să devină nu numai buni specialiști în agricultură dar, ca viitori locuitori ai satelor, ei trebuie să fie în primul rînd buni cunoscători ai spiritualității satului, păstrători de tradiții și, în același timp, promotori ai noului, ai noii revoluții în agricultură. Cred că este foarte important să le vorbim elevilor noștri despre sat ca leagăn al culturii și civilizației noastre, să realizăm la viitorii specialiști ai satului o revoluție în gîndire, în spirit, pentru a putea realiza noua revoluție în agricultură. Așa cum spunea tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, noua revoluție în agricultură presupune cunoașterea tainelor fiecărei plante, a tainelor naturii deci, și mie mi se pare această idee extraordinară, pentru că, nu numai formația mea (absolvent al Facultății de filosofie, Iași, '83, n.n.) dar însăși viața ne învață că atunci cînd ești în preajma tainei cunoașterii ești de fapt în preajma revoluției! Spiritul țărănesc tradițional, îmbinat cu noile cuceriri în domeniul cunoașterii, cu conștiința elevilor noștri ne va permite să creăm adevărații realizatori ai noii revoluții în agricultură, adevărații revoluționari de mîine ai satului românesc, capabili să obțină producțiile mari, definitorii pentru acest concept, așa cum le înfățișa secretarul general al partidului. În ceea ce ne privește, ne străduim să îndeplinim, prin tot ceea ce facem, acest deziderat.

Pagină realizată de
CORNELIU OSTAHIE,
GABRIEL NĂSTASE,
SORIN PREDA

Curente de idei și confruntări de opinii

ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

Cine ar fi crezut că în lumea „supercivilizată" a secolului 20 obscurantismul va mai fi o realitate neliniștitoare ? Că rădăcinile sale sociale nu au dispărut este un fapt cert ; în societățile capitaliste superdezvoltate economic grave inechități sociale, exploatarea în forme mai complete și mai complexe decît oricînd, cohorte de înfrînți ai sorții care își mai caută încă o speranță sînt date ale traiului zilnic. Disponibilitățile umane pentru religiozitate n-au secat. Și nici interesul ideologilor sau politicienilor de a o stimula pentru a prelungi dezechilibre amenințătoare generate de lupta pentru dreptate socială.

În aceste condiții orice poate deveni sursă „culturală" pentru obscurantism. Chiar și știința, cea mai teribilă amenințare pentru religie. Secte religioase tradiționale apelează la știință ca să-și întemeieze dogmele, altele vădesc un interes ascuțit tocmai pentru cele mai tulburătoare și mai interesante tentații ale științei contemporane : posibilele civilizații extraterestre, așa numitele fenomene parapsihologice, descifrarea codului genetic etc. Iar în spatele lor manevrează ca întotdeauna forțe politice conservatoare sau reacționare.

Succesul lor, limitat dar deloc neglijabil, este înlesnit și de unele tentații ideologice ale științei. Între ele scientismul este poate una dintre cele mai grave provocări ideologice la adresa omului contemporan. Promovat de ideologii elitiști sau chiar de oameni de știință, scientismul se bazează pe transformarea științei într-un factotum al epocii contemporane, într-o realitate supraumană și, fapt mai grav, încearcă înghețarea teoretică a științei la stadiul său actual, considerînd-o ca pe o realitate deja desăvîrșită și atît de ruptă de cultura medie încît omul de rînd, pentru a putea păși în acest nou domeniu sacru, are nevoie de mijlocirea „preoților" ce oficiază în noile biserici — serele calculatoarelor electronice.

Încă acum un secol, știința era, pentru om, o realitate aproape indiferentă. Rezultatele sale erau greu de identificat în viața unei generații iar preocuparea pentru știință era majoritar calificată ca o ciudățenie inofensivă dar arareori respectabilă. Azi, știința este una dintre cele mai presante realități cotidiene. Presantă și obsesivă într-atît încît unele dintre ipotezele sale dogmatizate au devenit principii ale unor noi secte religioase.

Pentru a explica acest efect paradoxal, ar fi prea simplist să invocăm cauzele vechi ale vechilor religii. Mai ales că nici oameni de știință cunoscuți nu sînt scutiți de „prăbușiri mistice". Desigur, ignoranța, teama de evoluția științei au rolul lor în declanșarea acestui efect ideologic periculos. Dar, cum semnalează Max Gallo, „procesele tehnologice se dezvoltă continuu, ignorînd durerile lumii". Destinate să ducă la eliberarea omului, ele sporesc dificultățile prin acumulări distructive pe care le mijlocesc. „Revoluția tehnologică influențează nu numai toate modurile de viață în societățile industriale : consum, muncă, habitat urban, ci modifică profund legăturile între «centru» și «periferie», accelerează modernizarea unei fracțiuni din lumea a treia, egalizează condițiile concurenței mondiale, crește mult costul mutațiilor industriale și sociale în sinul vechilor națiuni. Progresul, departe de a fi cauza și produsul unei evoluții de lungă durată, a devenit ruptură și brutalitate". Ceea ce, după opinia autorului citat, accentuează contradicțiile lumii contemporane și face ca progresul tehnic să nu fie un factor al păcii. Mai ales că „globalitatea a devenit un concret al imaginației noastre : precaritatea situației noastre, o stare de fapt ; contradicția filosofică dintre infinitul mic al omului și infinitul mare al universului, o evidență". Instabilitatea și nesiguranța astfel alimentate cheamă iluzia evadării din real, care proiectează știința într-un univers al umbrelor, idealizînd-o și transformînd-o în panaceu.

O amenințare ideologică la adresa omului: SCIENTISMUL

NICOLAE LOTREANU

Izolarea culturală

Cine mai poate astăzi renunța la știință, la progresul tehnic ? Nu numai ca suport al existenței materiale nemijlocite, dar și ca speranță spirituală ? Știința a convins definitiv omul de puterea sa. Și chiar dacă se mai aud voci alarmiste, majoritatea oamenilor sînt incapabili de a-și imagina viața proprie fără achizițiile moderne ale științei.

Smerit în singurătatea sa, omul trebuie să-și asume destinul de nomad al universului, sugerează un eminent savant francez, Jacques Monod : „Omul trebuie în sfîrșit să se trezească din visul său milenar pentru a-și descoperi deplina solitudine, înstrăinarea sa radicală. El își dă seama acum că asemenea unui țigan, el trăiește la granița unei lumi înstrăinate. Univers surd la sunetul muzicii sale, tot atît de indiferent la speranțele sale ca și la suferințele sau crimele sale".

Omul să renunțe la stăpînirea instrumentelor proprii pentru că această stăpînire și-a pierdut obiectul. El nu-și mai poate găsi un punct de sprijin, egal cu el și capabil să-i înțeleagă sforțările și trebuie să se încredințeze instrumentelor și spaimelor sale pentru a supraviețui. Iar cel mai puternic instrument de care dispune este știința — ruina lui dar și singura nădejde.

Această tendință de singularizare a științei în cultura umană și transformarea ei într-un factor de distrugere a culturii este, în fond, o operație ideologică. Insinuată poate pe nesimțite în raționamentul omului de știință, dar speculată deliberat, ca întotdeauna — de ideologii reacționare. Pentru că starea ideologică a unei societăți influențează puternic mentalitățile, canalizîndu-le treptat spre aspirațiile dominante produse de această stare. Și astfel, din principal mijloc de transformare știința devine ușor o religie — mai complexă, mai savantă și, deci, mai satisfăcătoare pentru spiritul modern.

Expresia acestei mistificări este scientismul, altădată cabală a unor secte „științifice", astăzi un curent ideologic conturat și în plină diseminare în cultura occidentală. Misterul de origine este produs pe baza izolării culturale a științei și specializării limbajelor științifice pînă la accente ermetice. Ideologia capitalistă în expresia sa cea mai conservatoare speculează două tendințe manifeste în aserțiunile despre condiția științei contemporane : absolutizarea momentului său actual, dominat de spiritul disciplinar, de cantonarea științei în specializări înguste care tulbură comunicarea dintre discipline și exacerbarea dimensiunii „demonice" a progresului bazat pe știință : denunțarea pretinselor ravagii provocate de „ucenicul vrăjitor" în cultura umană.

Contracararea acestei noi amenințări ideologice la adresa omului, ce se insinuează adeseori cu eficacitate prin intermediul mass-media, constituie o cerință pentru întreținerea sănătății spirituale a omului modern. Iar unul dintre cele mai eficiente mijloace este cunoașterea și dezbaterea transformărilor actuale ce se produc în chiar corpul științei, a evoluției vieții științifice care anunță schimbări de natură să facă de domeniul evidenței mistificările incriminate.

Integrarea socială

Astăzi, se impune tot mai mult ideea că știința poate să-și accentueze rolul de forță materială nemijlocită numai dacă resursele fiecărui domeniu al cunoașterii sînt valorificate deplin, dacă știința abandonează definitiv cantonarea în cadrele înguste ale unei viziuni disciplinare în cercetările și dezbaterile sale. Fără coeziune și forță integratoare, știința nu poate nici să participe la controlul aplicării descoperirilor pe care le prilejuiește și, deci, să se manifeste ca instanță socială investită cu responsabilitate.

Tendința de unitate în știință nu este nouă. S-ar putea spune că această tendință este conținută în chiar totalitățile nediferențiale ale reflectării elementare ce s-au conservat prin intermediul miturilor. Pe măsura diferențierii și dezvoltării cunoașterii, eforturile de căutare a unității, fie printr-o încercare regresivă de a o conserva prin dogme sau formule cabalistice, fie prin concertarea cunoștințelor din domeniile cele mai diverse, s-au păstrat. Un fapt este cert : în momentele revolutive ale cunoașterii, tendința de unitate s-a manifestat cu vigoare specială. Deși pare paradoxal, efectul acesteia, cel mai marcat, a fost diferențierea și mai accentuată a domeniilor cunoașterii, condiție care a generat o și mai viguroasă proliferare a disciplinelor științifice și o mai netă delimitare între forme fundamentale de cunoaștere : artă, știință, filosofie. Și pentru că acest efect s-a dovedit a fi generos cu creșterea capacității aplicative a cunoașterii, forța de atracție a specializării a crescut constant pînă la accentele extreme înregistrate în veacul nostru. Concomitent, eforturile de relansare a problematicii unității cunoașterii au început să fie discreditate, fie datorită caracterului lor preponderent teoretic, fie prin creșterea prestigiului specialiștilor care, adesea, sînt tentați să-i considere pe „multilateraliști" simpli diletanți.

Dar cînd inițiată ca analiză focalizată a unui domeniu, pentru identificarea unor soluții la probleme complexe, cînd căutată ca o epistemologie unificată și unificatoare, unitatea cunoașterii este sugerată adeseori ca o caracteristică pierdută a spiritului uman. Și totuși, nu se poate afirma că a existat vreodată o unitate deplină a cunoașterii, dacă nu cumva se consideră unitate acea preeminență ancestrală, mitică, a unei conștiințe difuze și precare privind unitatea nediferențiată a universului. Dealtfel, problema integrării științei este una pe deplin laică : nu este vorba de a înlocui cultul disciplinei științifice cu cel al unității științei, deși semne ale acestei tentații răzbat din pasiunile pe care le provoacă dezbaterile interdisciplinare. Cu toate că este nevoit să accepte dezideratul multilateralității demersului științific actual, specialistul nutrește năzuința secretă de a se specializa și mai mult, disprețuind eforturile spre unitate ale „generaliștilor", iar aceasta din urmă mai degrabă acceptă cursele diletantismului decît să cunoască și să înțeleagă cu nepărtinire legile interne ale diferitelor discipline pe care le implică în încercările sale.

Se poate spune că tema unității în expresia sa interdisciplinară include evasivitatea dificultăților practice sau epistemologice caracteristice științei contemporane. Înțeleasă într-o mentalitate aproape birocratică, drept un inventar al spiritului uman, devine o simplă rutină a bibliografiilor și statisticienilor ; vizată ca o știință unică în care mai fiecare specialist vede propria sa disciplină, este întoarsă la punctul de pornire ; închisă în speculații epistemologice abstracte nu mai este decît o metafizică, o metabiologie, o metasociologie etc., această conotație reactualizînd curse străvechi întinse cunoașterii obiective ; cerută doar pentru a satisface soluții practice pe termen scurt, devine confuză ca orice încercare empirică lipsită de orizontul teoriei.

În pofida rezervelor sau disputelor epistemologice, în știința contemporană s-a declanșat, ca efect al revoluției științifico-tehnice, un proces real de căutare a unității. Progresul disciplinelor a făcut să apară mai clară repartizarea fluxului de cunoaștere în spațiul spiritual al omului, anumite zone apărînd în umbră pentru cunoașterea științifică. Și pentru că aceste zone se situau la limitele diferitelor discipline, primul impuls a fost constituirea unor „discipline de graniță". Au apărut astfel biofizica, unele ramuri ale chimiei sau cibernetica. Cum scrie Jean Piaget, „unul dintre faptele cele mai semnificative ale mișcării științifice din acești ultimi ani este înmulțirea noilor ramuri ale cunoașterii care, apărute prin convergența disciplinelor învecinate, își atribuie, de fapt, scopuri noi. Aceste scopuri se repercutează adesea asupra științelor-mame și le îmbogățesc". Și procesul nu s-a încheiat, această tendință diferențiindu-se și mai mult prin tentația de a constitui o bioeconomie, o bio-antropologie sau o antropo-economie.

Se poate spune că avanposturile integrării științifice contemporane s-au situat tocmai în zonele albe ce constituiau altădată — și astăzi într-o anumită măsură — fie „țări ale nimănui", fie terenuri de dispută între diferitele discipline „clasice". De aici și pînă la încălcarea granițelor odinioară sacrosancte ale acestor discipline n-a mai rămas decît un pas. Care a fost făcut prin presiunea puternică a unor probleme practice, mai ales de ordin tehnic sau tehnologic. Au apărut noi forme de organizare a cercetării științifice care implică direct relații de interferență între disciplinele științifice, însemnînd — mai mult decît conjugarea aporturilor specializate ale unor discipline — o mișcare nouă în gîndirea științifică.

Revenirea cu acuitate a temei unității cunoașterii în știința contemporană nu constituie un simplu semn de continuitate, ci exprimă aproape dramatic necesitatea corelării demersurilor și limbajelor științifice pentru ca știința să devină inteligibilă pe deplin atît pentru practica socială cît și pentru orientarea vieții individuale, a modurilor de viață contemporane.

Responsabilitatea și autocontrolul cercetării

„Ratarea" unificării cunoașterii, în diferitele momente în care acest deziderat devenea actual, nu poate să fie considerată ca probă convingătoare în favoarea renunțării definitive la asemenea aspirație. Cel puțin două fenomene caracteristice stadiului actual al cunoașterii împiedică o rezoluție de acest tip.

Primul constă din progresul cercetărilor epistemologice, care a deschis considerabil spațiul teoretic de evaluare a cunoștințelor. Deși supusă aceleiași tendințe disipative, epistemologia dezvăluie astăzi necesitatea unității ca o condiție a supraviețuirii actului de cunoaștere, de o parte și, de alta, redeschide în termeni dramatici problematica raportului subiect-obiect în activitățile cognitive.

Al doilea este strîns legat de acest ultim aspect. Se constată, fără eforturi prea mari, că în epoca noastră capacitatea de autocontrol a științei contemporane a scăzut în mod periculos. Cauza principală a acestei situații constă din creșterea enormă a efectelor aplicative ale descoperirilor științifice, ceea ce a făcut ca decizia cu privire la prioritățile de dezvoltare în domeniul științific să devină predominant politică și, corespunzător, să scadă rolul comunității științifice în fixarea obiectivelor și metodologiilor de cercetare. Nu poate fi omis însă nici factorul de disoluție ce s-a accentuat progresiv pe măsura multiplicării disciplinelor științifice ca și intercomunicarea slabă dintre ele. Acești factori slăbesc și capacitatea de a prevedea efectele aplicării descoperirilor științifice, știut fiind că întotdeauna aceste efecte nu țin seama de „departamentele" științifice și, mai ales în epoca noastră, ele au un impact global. S-a încetățenit ideea că autoreflexia sau autocontrolul în știință constituie o problemă predominant etică și că o nouă deontologie ar face să fie înlăturate consecințele negative ale aplicării cuceririlor științifice. O asemenea speranță se dovedește mai degrabă o iluzie. Orice progres etic presupune mai întîi un progres material și, în același timp, o reinstituire a „gestului" etic constituie un simplu act de regie dacă nu este însoțit de transformări practice corespunzătoare.

După cum se știe, autocontrolul științei, infuzia de responsabilitate în chiar actul cunoașterii presupun existența unei imagini globale coerente și cuprinzătoare asupra întregului sistem al științei. Imagine care este condiționată de stadiul științei dar și de intercomunicarea dintre corpurile sale. Iar această intercomunicare n-ar mai trebui limitată de granițele dintre discipline. Mai ales că, la origini, aceste granițe sînt extraștiințifice ; ele provin din postulări filosofice sau epistemologice. „Ceea ce limitează o disciplină exactă, scrie M. A. Sinaceur, nu este o graniță materială ci o axiomatică, adică enunțuri și clauze de demarcație care definesc nu numai datele inițiale, ci modurile de acțiune care garantează reconstruirea regulată a domeniului".

Artificialitatea granițelor dintre disciplinele științifice este dezvăluită, poate mai clar decît oricînd, de fenomenul numit astăzi revoluția tehnico-științifică. Principalele acumulări și transformări ce îndreptățesc acest termen s-au produs tocmai prin interferența diferitelor zone ale cunoașterii științifice și ale construcției tehnice. Practica științifică nu ține seama de limitări conceptuale, chiar dacă teoreticienii științei au dificultăți în explicarea și „domesticirea" acestui fenomen și impune unificarea științei ca demers și ca limbaj. Poate că niciodată unitatea materială a lumii nu a apărut atît de clară iar imposibilitatea cunoașterii prin părți atît de evidentă. Demersul științific parcelar se dezvăluie mereu ca provizoriu iar instituirea rezultatelor sale prin concepte ce tind să se permanentizeze ca un soi de „poliție" menită să conserve inconservabilul.

Adeseori, tema interdisciplinarității este interzisă de ultrainstituționalizarea dezbaterilor științifice, de o anumită birocratizare atît a instituțiilor științifice cît și a relațiilor dintre ele. Astfel „un însemnat număr de seminarii, notează George Gusdorf, colocvii și sesiuni de studii s-au constituit prin reunirea unui anumit număr de specialiști care, deși așezați alături în aceeași sală, n-au nimic a-și spune pentru că n-au un limbaj comun".

Or, integrarea științei cere o mișcare în chiar infrastructurile conceptuale ale cunoașterii științifice și poate chiar un nou program de integrare a științei în cultura și existența umană, de reexaminare a formelor cunoașterii și de stabilire, cu mijloacele de care dispunem astăzi, a punctelor de contact între ele, a transformărilor care s-au produs în fiecare — elemente de natură să facă probabilă o adevărată revoluție epistemologică. Doar pe această bază responsabilitatea științei poate fi regăsită. Fără cuprinderea întregului său domeniu știința nu poate să exercite nici un control asupra consecințelor propriilor sale rezultate, iar în vederea acestei cuprinderi trebuie să promoveze cu consecvență orice perspectivă inter sau transdisciplinară profitabilă. Dar „nu este vorba numai de o juxtapunere, cum atrage atenția autorul citat mai sus, ci de aducere la un nou numitor comun" pentru a evita situația în care unitatea științei „este o dorință pioasă sau o formulă retorică pentru oratorii galelor universitare. Interdisciplinaritatea separă specialiștii mai degrabă decît să-i unească. Inima epistemologică a unei **universitas scientiarum** este un neant, un vid de care domnii profesori se reazămă. Fiecare întoarce spatele celorlalți și privește în direcție proprie".

Asemenea efecte se datoresc în mare măsură didacticismului instaurat pe baza principiilor care au dus la divizarea cunoașterii (între care cel al specializării conceptuale și metodologice a actului cognitiv a jucat un rol imens) și dezvoltat pe baza unor stereotipii de instruire izvorîte din practici pedagogice empirice. Tendința autoconservării disciplinelor științifice, poate mai bine zis școlare sau universitare, s-a întărit astfel, iar, în accentele sale extreme, a determinat o inversare valorică foarte păgubitoare — trecerea pe primul plan a deprinderii stereotipiilor metodice ale unei discipline sau alteia și pe cel secund al interesului real pentru adevărul științific. Instruirea școlară a fost astfel în mare măsură deturnată de la adevărata ei menire și orientată spre producerea unor comportamente conformiste înarmate cu cele mai sofisticate mijloace de autojustificare formală. Transformările social-politice și tehnice pe care le-a adus secolul nostru fac posibilă restaurarea unității atît a instrucției cît și a cercetării științifice. Dealtfel, această unitate oricît de mult ar fi întîrziată pe planul instituțiilor științifice, de discuții scolastice, este deja — și va fi și mai mult — impusă de practica socială.

Explorarea originilor

Pragul atins astăzi de anumite discipline științifice a făcut ca probleme considerate de mult rezolvate să fie repuse într-un context nou și din unghiuri adeseori surprinzătoare cel puțin din punct de vedere filosofic. Una dintre ele o constituie relația dintre subiectul cunoscător și obiectul cunoașterii. Sînt celebre disputele din fizică în jurul acestei relații ca și revelațiile mijlocite de biologie sau etologie privind raportul animalitate-umanitate. Aspecte noi introduce așa numita teorie a cogniției. Născută din cerințele empirice ale perfecționării calculatoarelor electronice, această perspectivă teoretică inedită a impins la o încercare de „reabilitare" a subiectivității umane.

Reluată ca problemă în fizica anilor '30, relația subiect-obiect, sub forma particulară a raportului între observator și descrierea faptelor observate, părea să-și găsească soluția pe planul biologiei, reevaluîndu-se străvechea dualitate om-animal. Dar tocmai această reevaluare a dezvăluit implicații mai largi, dincolo de domeniile deja stabilite ale cunoașterii științifice iar problema unei discipline a devenit o problemă epistemologică generală, care nu privește numai rezolvarea unui impas metodologic ci pare să repună în discuție date fundamentale ale actului de cunoaștere ca atare. Iar însuși actul de cunoaștere a apărut ca ceea ce el a fost de fapt întotdeauna — un act subiectiv, un atribut al subiectivității apte de cunoaștere. Dualitatea inițială om-animal a apărut ca o relație triadică : animalitate-umanitate-mașinalitate, cu alte cuvinte rezolvarea relației subiect-obiect este căutată de acum într-un registru complex generat de trei „praguri" : biologic, uman și artificial. Aceste „trei lumi", privite ca unitate obiectivă, ne pot dezvălui elemente noi atît ale condiției cît și sensului cunoașterii științifice.

Această triadă are, din perspectiva amintită, un scop particular — optimizarea programelor și a capacității calculatoarelor, care să ducă la performanțe superioare ale „inteligenței artificiale". Dar are, în sine, o rezonanță epistemologică și filosofică mult mai amplă, reflectînd complexitatea contextului științific contemporan, capacitatea dobîndită de știință de a-și explora propriile origini și de a-și reevalua locul în cultură.

În această privință, pionieratul fizicienilor este de necontestat. Ajungînd la o dezvoltare disciplinară deplină, fizica a debordat în discipline imediat limitrofe, deschizînd o problematică epistemologică nouă, așa numita **nouă alianță**. Se propune astfel o nouă așezare a raporturilor interdisciplinare, pornind de la cunoașterea și dezvoltarea achizițiilor din fizica modernă. Rînd pe rînd, Planck, Heissenberg sau Schrödinger au imaginat noi modele explicative ale realității nefizice, reexaminînd legăturile dintre aceasta și realitatea fizică. Un aport deosebit de interesant are însă, în această direcție, un chimist, I. Prigogine, care răstoarnă imaginea propusă de fizicieni și sugerează că tocmai fizica ar fi exemplul cel mai elocvent care ar ilustra reducționismul funciar pe care spiritul științific modern îl promovează și că pe această bază ar fi imposibile modele realmente explicative pentru procesele vii. Prigogine propune ca ceea ce știința consideră unicul adevăr despre lume să fie considerat ca **„nivel fundamental de descriere**, de la care pornind, tot ceea ce există poate fi dedus, în principiu". El susține un punct de vedere drastic privind limitele epistemologice ale științei : „progresul științei, oricare ar fi convingerile personale ale savantului, duce întotdeauna la aceleași concluzii : ceea ce știința clasică atinge se dezintegrează și moare. Moare diversitatea calitativă, specificitatea, totul devine simplă consecință a unei legi generale. **Convingerea** inspiratoare a unor fondatori ai științei moderne pare să fie deja concluzia științei înseși. Concluzie impusă de succesul științei și, s-ar părea, de raționalitatea, de obiectivitatea științifică. În momentul în care vrea să explice sensul general al rezultatelor sale, să le situeze într-o perspectivă pertinentă din punct de vedere cultural, fizicianul nu are alt limbaj decît cel al mitului, unicul discurs coerent care răspunde exigenței profunde a activității științifice : înțelegerea naturii și a modului în care societatea umană se inserează în ea. Toate acestea ne readuc la punctul de plecare, la ideea că numai știința clasică, produs al unei anumite culturi, a devenit dintr-o dată simbol într-o perioadă de unanimitate culturală și nu știința, în general, a putut să determine criza culturală pe care am descris-o. Știința clasică nu a putut să producă în cadrul noii societăți în care se dezvoltă, interacționînd cu ea, o nouă coerență care să fundamenteze și să justifice dubla ei ambiție : să înțeleagă lumea și să acționeze asupra ei."

Știința pare astfel să-și fi atins limitele dat fiind actualul său statut ontologic și epistemologic, rezultatul oricărei strădanii care se menține în acest cadru ar fi închiderea într-un pragmatism artificial și artificios. De aceea Prigogine propune o „nouă alianță" ca o nouă sinteză, care să ducă la o lărgire a noțiunii de știință și, între altele, la sfîrșitul dihotomiei dintre filosofie și știință.

Relativizarea adevărului științific reintrodusă de Prigogine merită toată atenția ; reconstrucția teoretică a noțiunilor de timp și reversibilitate este, de asemenea, încîntătă și plină de promisiuni, dar perspectiva pe care o propune este pîndită de aceleași riscuri pe care și le asumă „știința clasică". Prigogine propune doar o strategie a alegerii și statuarea provizoratului de fapt al acestei alegeri, asupra căreia trebuie să se revină succesiv, ceea ce se și întîmplă, dealtfel, în știință, în pofida rezistenței instituțiilor științifice, fie ele organizaționale sau conceptuale. Avem de a face cu o reinstituire a demersului științific, pornind de la reciproca uneia dintre premisele fundamentale.

Aceeași inconsecvență este caracteristică proclamării subiectivității ca dat obiectiv, ce apare drept consecință a teoriei cogniției. Deși promotorii acestei noi deschideri par conștienți de pericolul solipsismului, ei nu sînt departe de o asemenea închidere ideologică, instituind ceea ce abia urmează să fie cercetat. În încercarea lor sînt susținuți, e drept, de unele paradoxuri curioase ce s-au acumulat în știința contemporană. Ca cel din sociologie, de pildă, unde „subiectivitatea" subiecților este recunoscută ca premisă obiectivă în cercetările de teren, dar statutul cercetătorului îi impune acestuia despuierea de propria-i subiectivitate. Ceea ce se impune cu adevărat este cercetarea științifică aprofundată a chiar subiectivității și nu numai cu mijloacele tradiționale ale psihologiei, ci cu întreg arsenalul pus la dispoziție de știință în ansamblul ei și cu valorificarea deschiderilor operate în artă sau literatură.

Unitatea ființei umane

Omul nu poate fi cunoscut decît dacă este privit din toate direcțiile. Orice perspectivă închisă sărăcește înțelesul mijlocit de cele deschise.

Se știe că orice societate funcționează „subiectiv" pe baza producerii constante și repetate a unor modele valorice. Tentația dintotdeauna a omului de știință sau a ideologului a fost să propună sau să impună modele valorice superioare, care să ducă la perfecționarea organizării sociale sau chiar la transformarea omului. În funcție de asemenea modele care devin dominante prin politică sînt selectate și achizițiile științei și orientate demersurile sale. Valorile „participă" în chiar procesele de cercetare sau de descoperire științifică deși sînt negate în cele de demonstrare, de prezentare discursivă a concluziilor. Și, astfel, pentru știința pozitivă valoarea este o simplă problemă de limbaj.

Este drept că în lumea modernă motivarea valorii este dominant moral-estetică iar sensul acestei motivări este autoperfecționarea ideal-afectivă, ceea ce pentru știință este aproape neinteligibil ; în același timp se poate vorbi și de o anumită diversiune a valorii prin anacronismul unor modele valorice ce pot amăgi multă vreme ideologiile. Individualismul condiției umane constituie o forță conservatoare puternică. Mijloacele științei par să se fi rafinat însă îndestul pentru ca asemenea probleme să poată fi rezolvate pe temeiul său și să fie scoase din domeniul eternelor confruntări ideologice. De această dată motivarea ar trebui să fie dominant științifică iar sensul său — construirea unor organizări conștiente a relațiilor dintre oameni.

Relansarea problematicii valorii înseamnă astfel redeschiderea problemei omului în termeni inteligibili atît pentru știință cît și pentru filosofie sau artă, adică acreditarea ideii de unitate a omului. Și mai degrabă conceptul de om, decît cel de timp este cheia fecundării cercetărilor inter și transdisciplinare. Dacă știința poate avea un sens global, acesta nu poate fi decît omul însuși — autocunoașterea și autocuprinderea condiției sale de ființă cunoscătoare. Mai mult chiar, s-ar putea spune că spiritul disciplinar al specializării cunoașterii este unul dintre factorii menținerii unui regionalism primitiv al percepției omului.

Unitatea omului nu este o problemă exterioară vieții nemijlocite și nici nu se poate susține ca ficțiune produsă de ideologie, ci este un fapt natural pe care doar evidența societăților divizate în clase și a luptei politice pe care o generează mai poate încă să-l obtureze. Și o face eficient, inclusiv pe planul științei, a cărei forță de autoconservare într-un statut care practic o neagă se menține încă puternică.

Cerința unității cunoașterii are, astăzi, ca semn dominant tocmai necesitatea reintegrării omului în actul de cunoaștere, reumanizarea științei. De aceea încercările de resistematizare a demersului științific, de unificare a științei, fie prin limbaj, metodologie sau epistemologie, apar mai degrabă ca noi curse întinse unității dinamice, vii, a cunoașterii, de inspirație obiectivistă sau pozitivistă. Ceea ce se caută astăzi în știință nu este o „înghețare" a cercetării, o „domesticire" a ei prin metodologie sau limbaje rigide și abstracte — risc semnalat adesea —, ci o nouă strategie societală comună tuturor științelor și un beneficiar unic și necondiționat — omul.

O teorie generală este probabil mai necesară ca oricînd dar această teorie va fi mai degrabă „un nivel fundamental de descriere" în sensul lui Prigogine, decît un cadru dogmatic ale cărui antecedente sînt bine cunoscute. Elaborarea unei astfel de teorii presupune probabil investigații și reevaluări mult mai ample decît cele care se presupun sau se întrezăresc în diferitele alternative epistemologice. Mai întîi de toate apar ca necesare : atingerea unui nivel fundamental în toate domeniile de studiu și cercetare ale științei — întreprindere ce poate fi accelerată printr-un aport multidisciplinar ; dezvoltarea și maturizarea actualelor tendințe interdisciplinare ; adoptarea cu curaj și consecvență, în domenii în care cercurile vicioase sînt evidente, a perspectivei transdisciplinare și rediscutarea pe această bază a unor relații epistemologice fundamentale : subiect-obiect, concept-teorie, social-natural, știință-metodă, știință-cunoaștere.

În acest fel tentativa unificării poate obține substanța necesară pentru a sparge granițele dintre discipline, altfel n-ar fi decît o nouă provocare la adresa autonomiei acestora și s-ar solda, ca și pînă acum, cu „rebeliuni" sectare și cu risipirea potențialului științific în demersuri iluzorii.

Intercomunicarea și cooperarea între disciplinele științifice în perspectiva unificării este cerută de chiar procesul dezvoltării științei în epoca noastră. Referindu-se la necesitatea de a orienta un „sistem psihosocial absolut nou care se străduiește să iasă la lumină", Julian Huxley consideră că „știința trebuie să fie la înălțimea acestei sarcini. Înainte de a putea prezenta calitățile necesare pentru adaptarea la noua situație, știința ar trebui să se disciplineze și să se supună unei restructurări rapide ; pentru a putea contribui în mod util la această sarcină necesară de sinteză a problemelor mondiale, ea trebuie, mai întîi, să-și realizeze propria sinteză".

În perspectiva acestei sinteze, nu putem ignora că dezvoltarea științelor sociale poate contribui la o reevaluare epistemologică de natură să ducă la depășirea acestui impas, pe care mulți îl consideră o adevărată criză. În domeniul lor de studiu, reducerea întregului la suma părților sale este mult mai ușor perceptibilă și cu consecințe mai drastice pentru cunoaștere decît în științele fizice. Avansul cunoașterii societății umane se produce direct prin acumulare și complementaritatea cunoștințelor, iar sintezele sînt cerute de practica socială nemijlocită. În plus, prin științele sociale, politicul poate fi influențat direct și, se știe astăzi, impactul factorilor politici asupra capacității de autointegrare a științei este hotărîtor.

Integrarea umană a actului de cunoaștere este unul dintre sensurile revoluției ce se anunță în știință. De această dată ar urma să se nască nu numai adevăruri a căror aplicare schimbă radical relațiile sociale, ci o nouă raționalitate, avînd ca principiu constitutiv umanitatea ca spirit integrator. Raționalitatea unilaterală a uneia sau alteia dintre disciplinele științifice — întemeierea pe un principiu reducționist, pe baza căruia orice poate fi cunoscut în afară de omul însuși — urmează să facă loc raționalității al cărei principiu îl constituie omul total. O asemenea schimbare va fi posibilă dacă umanitatea va fi, la scară globală, capabilă să recepteze atît semnele schimbării cît și sensul ei eliberator.

Cunoașterea este un foc concentric izbucnit din om și care se întoarce implacabil la el. Îl va mistui sau pătrunde, iluminîndu-l, după cum omul a uitat sau nu taina primei scăpărări.

TELEGRAME

Excelenței Sale

Domnului QUETT K. J. MASIRE

Președintele Republicii Botswana

— GABORONE —

Cu ocazia celei de-a XVIII-a aniversări a proclamării independenței de stat a Republicii Botswana, vă adresez calde felicitări și cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, de progres și prosperitate poporului prieten al Botswanei.

Exprim convingerea că relațiile de prietenie și colaborare statornicite între România și Botswana se vor dezvolta tot mai mult în viitor, spre binele popoarelor noastre, al cauzei păcii, independenței naționale, colaborării și înțelegerii în lume.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Republicii Socialiste România

Excelenței Sale

Domnului NICOLAE CEAUȘESCU

Președintele Republicii Socialiste România

Îmi face plăcere ca, în numele meu și al poporului din Republica Arabă Yemen, să transmit Excelenței Voastre deosebite mulțumiri pentru caldele felicitări pe care ni le-ați adresat cu ocazia celei de-a XXII-a aniversări a glorioasei noastre revoluții de la 26 septembrie.

Exprim urări de deplină sănătate pentru dumneavoastră și de noi succese pe calea progresului și bunăstării pentru poporul român.

Doresc ca relațiile de prietenie dintre cele două țări să se dezvolte continuu.

Colonel ALI ABDULLAH SALEH
Președintele Republicii Arabe Yemen
Comandant suprem al forțelor armate
Secretar general al Congresului Popular General

Primire la primul ministru al guvernului

Tovarășul Constantin Dăscălescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, a primit, vineri, pe Cioinorin Suren, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.P. Mongole, președintele părții țării sale în Comisia interguvernamentală româno-mongolă de colaborare economică și tehnico-științifică, ale cărei lucrări s-au desfășurat la București.

Oaspetele a rugat să se transmită tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, un cald salut și cele mai cordiale urări din partea tovarășului Jambin Batnunh, secretar general al Comitetului Central al Partidului Popular Revoluționar Mongol, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Mongole.

Primul ministru a mulțumit și a rugat să se transmită, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășului Jambin Batnunh un salut călduros și cele mai bune urări.

În cadrul întrevederii au fost subliniate bunele relații de prietenie și colaborare dintre România și Mongolia, care se dezvoltă continuu în spiritul înțelegerilor convenite la nivel înalt. În același timp, s-a apreciat că rezultatele lucrărilor actualei sesiuni a Comisiei interguvernamentale vor permite valorificarea mai bună a posibilităților de care dispun economiile celor două țări în vederea dezvoltării și aprofundării continue a cooperării economice, intensificării și diversificării schimburilor comerciale.

La primire a luat parte tovarășul Ludovic Fazekas, viceprim-ministru al guvernului, președintele părții române în comisia interguvernamentală.

A fost de față ambasadorul R.P. Mongole la București, Togoclin Ghenden.

CRONICA U.T.C.

În perioada 6—27 septembrie, o delegație a Institutului de cercetare a tineretului și adolescenților din R. P. Chineză a efectuat o vizită în țara noastră la invitația Centrului de cercetări pentru problemele tineretului. În cursul vizitei, delegația a fost primită la C.C. al U.T.C. și a avut întîlniri de lucru la C.C.P.T., diferite alte institute de cercetare din domeniul științelor sociale și la comitetele județene U.T.C. și filialele C.C.P.T. din județele Brașov, Cluj și Prahova. În cursul acestor întîlniri s-au subliniat importanța și rolul cercetărilor științifice în problemele tineretului, realizările și perspectivele în dezvoltarea colaborării reciproce, ca parte integrantă a bunelor relații dintre popoarele și tinerii celor două țări.

AGENDA

La București s-au încheiat, vineri, lucrările celei de-a VIII-a sesiuni a Comisiei interguvernamentale româno-mongole de colaborare economică și tehnico-științifică.

La încheierea lucrărilor, președinții celor două părți în comisie, tovarășii Ludovic Fazekas, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., viceprim-ministru al guvernului, și Cioinorin Șuren, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Mongole, au semnat protocolul sesiunii.

Cu același prilej au fost semnate Protocolul comercial și de plăți între Republica Socialistă România și Republica Populară Mongolă pe anul 1985, care prevede o creștere însemnată a schimburilor de mărfuri dintre cele două țări, și Protocolul sesiunii a IV-a a subcomisiei româno-mongole de colaborare tehnico-științifică.

Cu prilejul celei de a XXXV-a aniversări a proclamării Republicii Populare Chineze, ambasadorul acestei țări la București, Li Zewang, a oferit, vineri seară, o recepție.

Au participat tovarășii Constantin Dăscălescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-ministru al guvernului, Ion Dincă, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, Constantin Olteanu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul apărării naționale, Miu Dobrescu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Colegiului Central de partid, Petru Enache, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Ion Stoian, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Emilia Sonea, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, Iosif Uglar, vicepreședinte al Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste, Ion Popescu-Puțuri, președintele Asociației de prietenie româno-chineze, Ioan Avram, viceprim-ministru al guvernului, Vasile Pungan, Alexandru Necula și Vasile Bulucea, miniștri, Aurel Duma, ministru secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, Mihai Nicolae, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., reprezentanți ai unor instituții centrale, organizații de masă și obștești, generali și ofițeri, oameni de știință, cultură și artă, ziariști.

Au luat parte șefi de misiuni diplomatice acreditați în țara noastră, alți membri ai corpului diplomatic.

În Capitală, la Institutul român pentru relațiile culturale cu străinătatea s-a deschis, vineri, o expoziție de fotografii artistice din Republica Populară Chineză.

În perioada 25—28 septembrie, la Observatorul astronomic din Suceava s-a desfășurat cea de-a opta consfătuire a Comisiei pe probleme de fizica și evoluția stelelor, organizată în cadrul colaborării multilaterale dintre academiile de științe din țări socialiste.

La lucrări au luat parte delegații din R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.D. Germană, R.P. Polonă, R.P. Ungară, U.R.S.S. și Republica Socialistă România.

Președintele Camerei Comunelor din Marea Britanie, Bernard Weatherill, s-a întîlnit, vineri, cu reprezentanți ai ziarelor centrale, Radioteleviziunii și ai Agenției Române de Presă — Agerpres.

★

Președintele Camerei Comunelor din Marea Britanie a vizitat, în aceste zile, obiective economice, social-culturale și turistice din Capitală și din municipiul Brașov. Oaspetele a avut, de asemenea, o întrevedere cu Marin Nedelcu, președintele Comitetului Executiv al Consiliului popular județean Brașov.

TV

PROGRAMUL I

13,30 Telex. 13,35 La sfîrșit de săptămînă (color). 16,25 Popas în Nigeria — documentar. 16,40 Septembrie — cronica evenimentelor politice. 19,00 Telejurnal (parțial color). 19,20 Tinerețe, sănătate, pace — reportaj. 19,35 Teleenciclopedia. 20,00 Film artistic: „Pe firul apei" (color). Producție a studioului de film TV realizată în colaborare cu Centrul de producție cinematografică „București". Cu: Victor Rebengiuc, Leopoldina Bălănuță, George Constantin, Gabriel Oseciuc, Dana Dogaru, Corado Negreanu, Tamara Cretulescu, Doina Deleanu, Valeria Preda, Cornel Revent, Mitică Iancu. Scenariul: Platon Pardău. 21,25 Recunoașteți interpretul? — Spectacol de varietăți cu public. 22,25 Telejurnal (parțial color). 22,35 Melodii îndrăgite (color). 23,00 Închiderea programului.

PROGRAMUL II

19,00 Telejurnal. 19,20 Buletinul rutier al Capitalei. 19,35 Mostenire pentru viitor — Ion Ghica. 20,10 Tinere talente — tineri instrumentiști și cîntăreți laureați ai Festivalului național „Cîntarea României". 20,40 Marele forum al partidului, marele forum al țării — În dezbatere — Proiectul Directivelor Congresului al XIII-lea al P.C.R. 20,55 Clubul tineretului. 21,20 Orizont tehnico-științific. 21,45 Muzică populară. 22,10 De pretutindeni — Munții Huanshan. 22,25 Telejurnal. 22,35 Bună seara, fete, bună seara, băieți! 23,00 Închiderea programului.

Reperele actualității agricole

RITMURI SPORITE, TOATE LUCRĂRILE ÎN GRAFIC!

Puternic mobilizați de îndemnurile și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu date cu prilejul vizitei de lucru în județul Arad și la marea adunare populară din comuna Pecica, agricultorii de pe aceste meleaguri depun toate eforturile pentru a rezolva operativ, cu lucrări de calitate superioară, importantele sarcini ale campaniei agricole de toamnă. Sînt în plină desfășurare arăturile pentru însămînțările de toamnă, pregătirea terenului și semănatul orzului, precum și culesul porumbului, al soiei și al sfeclei de zahăr. De exemplu, acum cîteva zile arăturile erau efectuate pe mai mult de jumătate din suprafața planificată, cu realizări peste media județului situîndu-se unitățile agricole din C.U.A.S.C. Nădlag, Vinga, Cernei și Arad, iar terenul era pregătit pe 24 620 ha. Dintre culturile semănate amintim rapița, realizată integral, plantele pentru masă verde (pe 82 la sută) iar în 12 C.U.A.S.C.-uri din județ s-a trecut și la orz, bine acționîndu-se în C.U.A.S.C. Cernei, Beliu și Sebiș, acolo unde terenul impune, dealtfel, urgentarea lucrării pentru încadrarea în perioada optimă.

Cu forțe sporite se muncește și la recoltat. Cu toate acestea însă ritmul este încă sub posibilitățile existente. Culesul porumbului și al soiei este doar la început. O bună organizare a muncii și o maximă concentrare de mijloace mecanice și umane la strînsul porumbului notăm în C.U.A.S.C. Felnac, Sîntana, Șiria și Sînleani. Sfecla de zahăr a fost culeasă de pe mai mult de 3 mii hectare, dar mai sînt încă importante suprafețe de recoltat. În C.U.A.S.C. Curtici, Sîntana și Șiria, unde stadiul lucrărilor este mai avansat, se constată preocupări susținute și pentru transportul operativ al sfeclei din cîmp, pentru a evita degradarea ei și pentru a

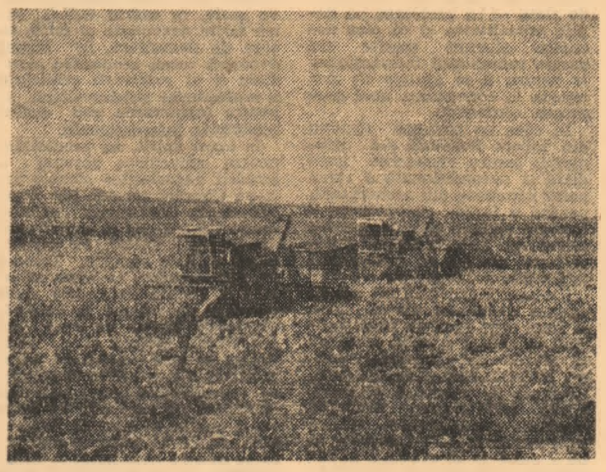

putea fi valorificată superior în unitățile specializate.

La C.A.P. Micălaca la culesul porumbului sînt prezente 2 combine, realizînd zilnic aproape 10 hectare, după care, cu ajutorul a trei tractoare cu remorci și a unui camion, întreaga cantitate este transportată la baza de recepție. Zilnic la culesul sfeclei lucrează peste 40 de cooperatori care decoletează plantele dislocate de mecanizatorul Ioan Măreșan, în timp ce cinci tractoare finalizează arăturile pentru însămînțări de toamnă.

În C.U.A.S.C. Vinga, unde sfecla a fost culeasă de pe suprafețe mai mari, se întîrzie încă destul de mult cu transportul producției spre fabrica de zahăr. Cînd fiecare zi aduce cu sine degradarea sfeclei lăsate în cîmp, prin pierderea conținutului de substanță utilă, nu ne putem permite să acceptăm alte soluții pentru eliberatul terenului decît folosirea integrală a parcului de camioane și tractoare, realizarea numărului de curse zilnice planificate, o bună organizare a muncii la încărcatul și descărcatul sfeclei de pe mijloacele de transport. Un exemplu negativ îl ofereau acum cîteva zile cooperatorii din Sagu unde, deși sînt afectate pentru această lucrare 8 tractoare cu cîte 2 remorci, precum și 3 autocamioane, existau grămezi de rădăcini ce stăteau în cîmp de peste două zile.

Bine se acționează în unitățile agricole fruntașe ale județului, bunăoară în C.U.A.S.C. Felnac. La porumb se lucrează mecanizat, s-au întocmit formații de lucru de cîte 19 combine care sînt deplasate în cîmp în funcție de necesitate. În urma lor se acționează cu mijloacele mecanice și hipo ce transportă porumbul pe platformele betonate din incinta unităților, unde sute de cooperatori, elevii sau alți oameni ai muncii efectuează depănușatul porumbului, ce se livrează apoi asociației intercooperatiste de creștere a porcilor. O mare grijă se acordă și sfeclei de zahăr, unde se asigură transportul zilnic a 180 de tone spre fabrica de zahăr.

Sînt, așadar, zile de rodnică activitate ce suscită atenția generală și se impune, în acest context, păstrarea ritmurilor planificate la toate lucrările din cîmp, valorificarea eficientă a fiecărei ore de muncă, în condițiile ploilor care cad destul de des. Numai în acest fel, cooperatorii arădeni vor izbuti să țină pasul cu actualitatea campaniei, să asigure obținerea unor recolte sporite.

GH. CRIȘAN

Afirmarea și întărirea autoconducerii muncitorești

(Urmare din pag. I)

ducție. Promovarea consecventă a principiilor autoconducerii muncitorești, autogestiunii economico-financiare și autofinanțării, participarea maselor de oameni ai muncii la actul de conducere și de decizie, la activitatea de control sînt obiective determinante ale amplului proces de trecere la o nouă calitate, superioară, în activitatea de producție, a profundelor transformări economice și sociale prefigurate de proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea al P.C.R. Se poate afirma că autoconducerea muncitorească, sistem științific de conducere, reprezintă o formă originală de organizare și antrenare la actul de conducere și decizie ale producătorilor direcți de bunuri materiale, pentru transpunerea în viață a prevederilor documentului supus dezbaterii și aprobării întregului nostru popor.

Toate măsurile adoptate de către partidul și statul nostru urmăresc, prin modalități economice, sporirea răspunderii întreprinderilor în alegerea căilor și modalităților de realizare a obiectivelor de dezvoltare, de creștere a producției, în special pe seama folosirii depline a capacităților de care dispun, și de ridicare a productivității muncii, reducere a normelor de consum, îmbunătățire a calității produselor, deci în principal pe seama factorilor intensivi, noul mecanism economico-financiar concentrînd preocupările tocmai în această direcție, mult mai profitabilă atît pentru unitățile industriale, cît și pentru societate. În directă concordanță cu aceasta, în proiectul de Directive se precizează: **„Vor fi aprofundate problemele organizării, planificării și conducerii economiei naționale, ale perfecționării cadrului democratic de participare a oamenilor muncii la conducerea întregii activități economico-sociale".** Și, corespunzător acestei prevederi **„se vor dezvolta cercetările privind aplicarea și perfecționarea mecanismului economico-financiar, prețurile, problemele valutar-financiare, puterea de cumpărare a monedei naționale și convertibilitatea acesteia, circulația bănească".**

Bucurîndu-se de largi drepturi democratice, tinerii sînt cuprinși plenar la actul de elaborare și adoptare a deciziilor, la întreaga activitate de conducere a societății. Acestei încrederi, ei trebuie să-i răspundă printr-o exemplară angajare în muncă, printr-o susținută preocupare de transpunere în viață a tuturor hotărîrilor adoptate, hotărîri menite să conducă la îmbunătățirea continuă a procesului productiv, la sporirea eficienței și, în consecință, la ridicarea permanentă a nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor.

CONCURSUL PROFESIONAL „MÎINI MĂIESTRE"

La Casa de cultură a sindicatelor din municipiul Arad s-a desfășurat în perioada 26—27 septembrie a.c. faza pe țară a concursului profesional „Mîini măiestre", organizat de C.C. al U.T.C., Ministerul Industriei Ușoare și Consiliul Uniunii sindicatelor din întreprinderile industriei ușoare. La întrecerile desfășurate la meseriile tesători și filatori au participat 200 de tineri din județele Arad, Harghita, Sibiu, Galați, Vaslui, Vrancea, Prahova, Botoșani, Suceava, Timiș, Iași, Dîmbovița, Buzău, Mureș, Olt, Argeș și București. În urma întrecerilor, au fost desemnați cîștigătorii concursului. Locul I, tesători: Prejbeanu Violeta (județul Dîmbovița); locul I filatori: Antoci Costel (județul Arad).

TOADER ȘTEȚCO

BRIGADIERII ANOTIMPURI LA ROMA

(Urmare din pag. I)

ca lucrările să fie extinse în bazinul Feiurdului pe o suprafață de 4 000 ha. Brigadierii vor realiza în această zonă un adevărat perimetru etalon al amenajărilor complexe de îmbunătățiri funciare care să dăinuie peste arcul de timp al vremii.

Desigur, clipele trăirilor incandescente vor fi nenumărate măsurîndu-se peste ani în greutatea spicelor de grîu și roadelor toamnelor bogate. Principalele direcții de acțiune vor fi ameliorarea solului și redarea în circuitul agricol a unor suprafețe de teren care însumează cîteva mii de hectare, unde vor fi executate lucrări de terasare, drenaje închise, amenajări de ravene, desecări, combatere a eroziunii solului și a alunecărilor de teren. După cum preciza inginerul Nicolae Dumitrescu, directorul Întreprinderii de execuție și exploatarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare Cluj, în perioada acestui an, cînd brigadierii vor acționa în perimetrul Feleacului, valoarea totală a lucrărilor realizate se va ridica la aproape 20 milioane lei. Concret, este vorba de efectuarea a 524 ha lucrări de combatere a eroziunii solului, 200 ha drenaje închise, 100 ha terasări, 182 ha lucrări de combatere a alunecărilor de teren și 11 km amenajări de ravene, șantierul tineretului preluînd spre execuție aproape jumătate din aceste lucrări. În anul următor vor fi începute alte categorii de lucrări în bazinul Feiurdului, zonă unde peste 4 000 ha teren sînt afectate de eroziune. Cu sprijinul nemijlocit al brigadierilor, aceste importante suprafețe vor fi ameliorate și redate circuitului agricol. În continuare, activitatea va fi extinsă în alte zone ale județului, ea concretizîndu-se în executarea unui perimetru complex de îmbunătățiri funciare de peste 15 000 ha. Pentru reușita deplină a acțiunii activitatea brigadierilor trebuie să cunoască ritmuri înalte de lucru. Dealtfel, în angajamentul brigadierilor, prezentat de comandantul șantierului, Nicolae Sucală, s-a exprimat hotărîrea unanimă de a se depune eforturi susținute pentru îndeplinirea întocmai a sarcinilor asumate și devansarea substanțială a termenelor de execuție. Prin elanul și forța lor creatoare, brigadierii se vor situa permanent la înălțimea încrederii acordate de partid, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, răspunzînd prin noi fapte minunatelor condiții de muncă, viață și învățătură ce le sînt asigurate. Aceste semnificative idei-simbol au fost de asemenea subliniate în cuvîntul brigadierului-muncitor Traian Corpodean și brigadierului-elev Adrian Presecan, care, manifestîndu-și satisfacția și bucuria de a fi investiți cu înaltul titlu de brigadier, și-au asumat răspunderea de a continua cu cinste glorioasele tradiții ale muncii patriotice, făcînd să ardă și mai puternic flacăra vie a romantismului revoluționar, înscrîind în cronica muncii pentru țară noi pagini încărcate de abnegație, dăruire și patos revoluționar, înfăptuindu-și exemplar sarcinile concrete încredințate pentru înfăptuirea unui sistem hidroameliorativ complex și durabil pe măsura epocii de profunde transformări revoluționare pe care o trăim.

Vorbind de belșug, se cuvine amintit faptul că la C.A.P.-ul din Roma, aidoma legumiculturii ori griului, aduc milioane și cîteva indeletniciri din familia micii industrii. Există o secție unde se împletesc coșuri din răchită, precum și o alta pentru mături și rogojini. Cine ar fi crezut, oare, în trecut, că rogojina, umila de ea, soră bună cu sărăcia, va ajunge vreodată țintită de bani? Chiar așa, cine? Unde mai pui că n-a fost și nu este nevoie de nici o investiție. Papură se găsește. E berechet pe iazuri și iazurile sînt multe. Peste 100 ha luciu de apă dau roată comunei.

Anotimpurile sînt blînde la Roma. Au blîndețea întîlnită în vorbele oamenilor, ca și cum nu s-ar ivi de la sine, ci restite de ei. Dintre toate, lui Mihai Birliga îi place mai mult toamna. Mai ales septembrie aflat spre apus. Cam atunci președintele C.A.P.-ului pune mîna pe telefon și sună la județeană: „Alo! Aici Roma. Am început de cules păpușoiul". Imediat ce așază receptorul în furcă se îndreaptă spre grajduri, ia șareta și pleacă pe cîmp. Cată cu privirea în zare. Măsoară lanurile, le ascultă joșnetul de hîrtie îngălbenită, pe care vara a scris cu migală o groază de întîmplări frumoase. Pornește apoi împreună cu liniștea în vale, spre sat. Din spate vine agale cîmpia. O privește cum mărește viteza. Aleargă alături, de parcă s-ar întoarce și ea, puțin obosită, acasă.

Vorbind de belșug, se cuvine amintit faptul că la C.A.P.-ul din Roma, aidoma legumiculturii ori griului, aduc milioane și cîteva indeletniciri din familia micii industrii. Există o secție unde se împletesc coșuri din răchită, precum și o alta pentru mături și rogojini. Cine ar fi crezut, oare, în trecut, că rogojina, umila de ea, soră bună cu sărăcia, va ajunge vreodată țintită de bani? Chiar așa, cine? Unde mai pui că n-a fost și nu este nevoie de nici o investiție. Papură se găsește. E berechet pe iazuri și iazurile sînt multe. Peste 100 ha luciu de apă dau roată comunei.

Anotimpurile sînt blînde la Roma. Au blîndețea întîlnită în vorbele oamenilor, ca și cum nu s-ar ivi de la sine, ci restite de ei. Dintre toate, lui Mihai Birliga îi place mai mult toamna. Mai ales septembrie aflat spre apus. Cam atunci președintele C.A.P.-ului pune mîna pe telefon și sună la județeană: „Alo! Aici Roma. Am început de cules păpușoiul". Imediat ce așază receptorul în furcă se îndreaptă spre grajduri, ia șareta și pleacă pe cîmp. Cată cu privirea în zare. Măsoară lanurile, le ascultă joșnetul de hîrtie îngălbenită, pe care vara a scris cu migală o groază de întîmplări frumoase. Pornește apoi împreună cu liniștea în vale, spre sat. Din spate vine agale cîmpia. O privește cum mărește viteza. Aleargă alături, de parcă s-ar întoarce și ea, puțin obosită, acasă.

SPORT

■ FOTBAL. Sîmbătă, 29 septembrie, se vor desfășura în Capitală două meciuri din cadrul etapei a 6-a a campionatului diviziei A la fotbal.

Pe stadionul Dinamo, echipa Dinamo va întîlni formația Chimia Rm. Vîlcea, iar stadionul Steaua va găzdui partida dintre echipele Steaua și Gloria Buzău. Ambele jocuri vor începe la ora 17,00 și vor fi transmise în întregime la radio.

★

Duminică sînt programate următoarele întîlniri: F.C. Baia Mare — Rapid; F.C. Olt — F.C. Argeș Pitești; Corvinul Hunedoara — A.S.A. Tg. Mureș; F.C.M. Brașov — Politehnica Iași; S.C. Bacău — F.C. Bihor Oradea.

Meciurile Jiul Petroșani — Sportul Studențesc și Politehnica Timișoara — Universitatea Craiova au fost amînate pentru 17 octombrie.

■ BASCHET. În ziua a treia a turneului internațional feminin de baschet de la Varșovia, echipa Universitatea Cluj-Napoca a întîlnit formația locală „Polonia", pe care a învins-o cu scorul de 89—58 (37—30). Principala realizatoare a formației române a fost Magdalena Pall, care a înscris 30 de puncte.

Alte rezultate: Row Rybnik — Voința București 65—57 (35—23); Sparta Praga — Mafc Budapesta 92—44 (42—24); Tungsram Budapesta — Malbas Malmoe 82—56 (33—29).

IMPORTANT!

A apărut numărul 40 (158) al **Suplimentului literar-artistic al Scînteii tineretului**. Din sumar: **Un moment al prozei:** „Dimineață pierdută" de Gabriela Adameșteanu (Constantin Soresca) ● **Autoportret:** Laurențiu Profeta (interviu consemnat de Cleopatra Lorințiu) ● **Viața literaturii:** Areta Sandru: „Glonțul de portelan" (Victor Atanasiu) ● **„Cîntec nesfîrșit"** — antologie de poezie patriotică alcătuită de Domnița Șerănescu (Mihai Bărbulescu); Adrian Vasiliu: „Sonate euclidiene" (Iulian Costandache) ● **Deschideri românești spre universalitate:** „O meditație asupra ființei — Anton Dumitriu" (Dan Ciachir) ● **Atitudini, dezbateri, controverse,** „Cărți despre care nu se scrie" (Mihai Coman) ● **Patrioți:** „Din cîntecele unui soldat pe frontul Unirii" (versuri de Florentin Palaghia) ● **Constelații lirice:** Carmen Focșa ● **Antologia cenaclului prin corespondență:** Jocul Domnișoarei Morgan (proză de Ovidiu Hurduzeu) ● **Se anunță o nouă carte:** „Scrisoarea femeii urite" (versuri de Ștefania Plopeanu) ● **Rubricile noastre:** Mica antologie a artei tinere (Cleopatra Lorințiu); Cronica plastică (Simona Vărzaru); Învățăturile unui tînăr cineast către el însuși (Sabina Pop); Cronica TV (George Stanca); Fără machiaj (Adrian Pintea); Cronica muzicală (Carmen Stoianov); Tabela de marcaj (Horia Alexandrescu); Atelier (Carolina Ilica); Cronica plastică în linii frînte (Linu) ● **Cartea de teatru:** Un gest serios și temerar (Miruna Ionescu); ● **Cinci minute cu...** Adrian Enescu (interviu realizat de Octav Buruiană) ● **Istoria românilor în izvoare narative:** Al. Odobescu: Motii. Răscoala românilor ardeleni sub căpetenia lui Horia (rubrică îngrijită de Stelian Neagoe).

Organizațiile U.T.C. — în munca lor de zi cu zi

CE VALOARE ARE EFORTUL PROPRIU?

Dacă cu puțin timp în urmă (circa un an și jumătate) **Combinatul de prelucrare a lemnului Drobeta-Turnu Severin** nu-și realiza integral indicatorii de plan, din motive obiective dar mai ales subiective, nereușind astfel să-și onoreze la timp contractele încheiate atît cu partenerii din țară cît și cu cei externi, în prezent, se poate arăta că lună de lună comenzile la beneficiari sînt onorate nu numai în timpul optim dar și în condiții calitative superioare, fapt care situează întreprinderea, colectivul de oameni ai muncii de aici printre primele unități din cadrul centralei de profil. „Lunile scurse de la începutul anului pînă acum, ne spune **Tudorel Hirsovu**, secretarul comitetului U.T.C. din combinat, au constituit, poate mai mult ca în alți ani, pentru cei aproape 4 000 de oameni ai muncii din întreprinderea noastră o perioadă de intensificare a eforturilor, de maximă mobilizare, pentru îndeplinirea tuturor sarcinilor economice ce ne-au revenit, pentru realizarea angajamentelor asumate în întrecerea socialistă. Toate realizările noastre de pînă acum poartă și amprenta celor 1 500 de uteciști cît numără organizația noastră".

Într-adevăr, la C.P.L. Drobeta-Turnu Severin — unitate economică reprezentativă pentru industria județului Mehedinți — sînt numeroase dovezile de maturitate, responsabilitate și seriozitate cu care tinerii muncitori și specialiști au înțeles să abordeze problemele stringente ale executării unei producții de calitate superioară, totodată dovezi ale înaltelor calități moral-politice ce-i caracterizează pe uteciștii din această întreprindere. Așa cum ne declara muncitorul **Ion Chiriță**, secretar adjunct al comitetului U.T.C. din combinat — „Onorarea exemplară a tuturor sarcinilor economice ale unității, executarea unei producții de calitate, creșterea eficienței întregii activități din combinat au fost și sînt comandamente majore de acțiune pentru toate cele 20 organizații de tineret. Lunile trecute din acest an au reprezentat pentru fiecare utecist din combinatul nostru un adevărat examen al pregătirii profesionale, al competenței și responsabilității. A fost o perioadă de intensificare a activității de educație, de întărire a spiritului de disciplină la fiecare loc de muncă, de lansare și realizare a unor acțiuni și inițiative uteciste în sprijinul producției. Vreau să subliniez faptul că am reușit să-i facem pe toți tinerii noștri conștienți de importanța sarcinilor ce revin organizației U.T.C. privind realizarea în cele mai bune condiții a planului de producție. În așa fel ca fiecare la locul lui de muncă, prin contribuția sa să se simtă autor și coautor atît la declanșarea, dar mai ales la transpunerea în fapte de muncă a fiecărei acțiuni uteciste".

Cele mai convingătoare argumente care vin să întărească cele spuse de Ion Chiriță sînt în primul rînd faptele celor 1 500 de uteciști din combinat, fapte care dovedesc într-adevăr spiritul de inițiativă, de responsabilitate muncitorească al tinerilor din această unitate economică. Iată, unii, cîteva dintre ele prezentate în limbajul cifrelor. De la începutul anului și pînă acum procentul de folosire a utilajelor este de 96 la sută pe întreprindere și de sută la sută la utilajele și liniile tehnologice deservite de către uteciști, iar cel de utilizare a fondului de timp este de 98 la sută pe combinat și de sută la sută pentru cei 1 500 de uteciști. Cum au reușit tinerii din cele 20 organizații U.T.C. aceste fapte? În adunările generale au fost analizate și dezbătute cauzele care au dus la înregistrarea unui număr foarte mare de absențe nemotivate și întîrzieri din partea uteciștilor ca și a unor timpi de staționare a utilajelor și liniilor tehnologice, unde aceștia lucrează prin nerespectarea disciplinei de producție. Aceste analize responsabile și exigente ca și discuțiile individuale purtate cu fiecare utecist în parte s-au finalizat prin lansarea inițiativei „Producție realizată în exclusivitate de către tineri". Este vorba despre preluarea spre execuție în timp record a unei părți din producția fiecărei secții de către tinerii din fiecare organizație U.T.C. Acest „plan economic" al organizației U.T.C. din planul economic al secției, defalcat pe decade, este discutat și dezbătut în adunările generale. Fiecare tînăr știe astfel unde și cît anume trebuie să muncească și, de asemenea, cunoaște și valoarea timpului pe care l-ar pierde prin nerespectarea disciplinei de producție și greutățile pe care le-ar crea uteciștilor din celelalte secții ale combinatului prin nerealizarea la timp a sarcinilor stabilite. „Noi, executînd și răspunzînd de o anume parte din producția întreprinderii, ne spuneau uteciștii **Maria Mihart, Aurel Lungu-leasa, Aurică Huza, Vasile Dobre, Maria Georgescu, Vica Florea** și alții, nu numai că venim direct în sprijinul producției, contribuim la realizarea indicatorilor din planul economic al combinatului, dar ne verificăm permanent capacitatea profesională, ba mai mult, se întărește forța și puterea de mobilizare și educație a colectivelor din fiecare organizație U.T.C., coeziunea și unitatea acestora. Am vrut să arătăm prin această inițiativă că organizația U.T.C. din C.P.L., reprezintă cu adevărat o forță, că pe noi se poate conta oricînd și sîntem în stare să ducem la bun sfîrșit orice sarcină încredințată". Eficiența acestei inițiative s-a demonstrat nu numai prin creșterea indicelui de utilizare a fondului de timp și a procentului de folosire a utilajelor, dar mai ales prin faptul că în această perioadă nu s-a înregistrat nici un refuz de calitate la nici unul dintre contractele onorate către beneficiar. Toate acestea sînt, fără îndoială, probe elocvente ale responsabilității profesionale, ale seriozității cu care uteciștii acționează eficient în sfera producției, obținînd lună de lună producție de calitate superioară în condiții dintre cele mai optime.

Interes, pasiune, implicare fermă, directă în problemele producției ale tinerilor din C.P.L. se numesc și cele cîteva sute de ore de muncă patriotică efectuate în sprijinul producției concretizate în executarea ambalajului și ambalării garniturilor de mobilă pentru expediție (mai ales pentru garniturile de mobilă contractate la export), în ambalarea și transportul în depozite al unor piese și garnituri, în descongestionarea locurilor înguste din secții și ateliere, în stringerea și sortarea materialelor refolosibile. Pe lîngă aceste acțiuni, tinerii au preluat în execuție proprie o mare parte din lucrările de construcții-montaj ale noii secții de scaune care va fi gata cît de curînd.

La toate aceste împliniri ale muncii uteciștilor de la C.P.L. Drobeta-Turnu Severin se mai adaugă și altele. De pildă, în toate secțiile combinatului au fost alcătuite la sugestia tinerilor echipe de urmărire a acțiunii de recuperare și refolosire a materiilor prime și materialelor. Echipe numite impropriu „de urmărire" deoarece ele se ocupă direct cu recuperarea și depozitarea acestor materiale, dar mai ales cu reintroducerea acestora în circuitul productiv prin soluțiile tehnologice propuse și executate de către tineri. În acest sens, trebuie menționat că aici, în această întreprindere nu se pierde nici măcar un gram din materia lemnoasă, materia de bază, totul este folosit și refolosit pentru executarea produsului finit. Și la această realizare uteciștii și-au adus o contribuție substanțială prin participarea la proiectarea și reproiectarea reperelor, ansamblelor și subansamblelor unei garnituri sau piese de mobilier, prin adoptarea soluțiilor tehnologice celor mai bune de realizare a unei producții eficiente, cît mai competitive, prin executarea și aplicarea unor importante teme din planul tehnic al întreprinderii.

Sînt doar cîteva secvențe ale muncii tinerilor din această unitate mehedințeană, ale muncii entuziaste, plină de responsabilitate a celor 1 500 de uteciști cît numără organizația de tineret de la Combinatul de prelucrare a lemnului Drobeta-Turnu Severin, care constituie un bun exemplu de ceea ce înseamnă angajare revoluționară, conștiință profesională și responsabilitate muncitorească.

CRISTINA BALINT

SESIUNEA ADUNĂRII GENERALE A ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE

POZIȚIA ROMÂNIEI, CONCEPȚIA ȘI APRECIERILE PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU PRIVIND ASIGURAREA PĂCII, REALIZAREA DEZARMĂRII, DESTINDERII ȘI COLABORĂRII INTERNAȚIONALE

— prezentate de ministrul român al afacerilor externe —

NAȚIUNILE UNITE 28 (Agerpres). — În ședința plenară de vineri a celei de-a XXXIX-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. a luat cuvintul ministrul afacerilor externe al României, Ștefan Andrei.

Lucrările Adunării Generale au loc intr-o situație internațională foarte complexă, in condițiile unei incordări deosebit de grave. Se intensifică politica de menținere și de reimpărțire a zonelor de influență și sferelor de dominație, politica de forță și de amenințare cu forța. S-au agravat vechile conflicte dintre state și au apărut altele noi, s-au amplificat manifestările actualei crize economice, care afectează practic toate statele și, in mod deosebit, țările in curs de dezvoltare, accentuind tot mai mult instabilitatea economică și politică mondială. Un factor deosebit de agravant al situației internaționale il constituie accelerarea cursei inarmărilor, in primul rind a inarmărilor nucleare — ceea ce a sporit pericolul unui nou război mondial care, in actualele imprejurări, s-ar transforma, inevitabil, intr-un război termonuclear nimicitor. Trecerea la amplasarea de către S.U.A. a rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune in țări din vestul Europei și, ca urmare, la contramăsurile nucleare anunțate de către Uniunea Sovietică au agravat și mai mult intreaga situație mondială și, in mod deosebit, situația din Europa.

Interesele păcii, ale politicii de destindere, colaborare și securitate impun să se facă totul pentru oprirea acestui curs primejdios al evenimentelor spre incordare și război, pentru evitarea unei catastrofe nucleare care ar insemna practic insăși distrugerea civilizației umane, a condițiilor existenței vieții pe planeta noastră.

România, președintele Nicolae Ceaușescu consideră că problema fundamentală a epocii noastre o constituie oprirea cursei inarmărilor și trecerea la infăptuirea unor măsuri substanțiale de dezarmare, in primul rind de dezarmare nucleară, apărarea dreptului suprem al oamenilor, al popoarelor la existență, la viață, la libertate și independență, la pace.

În actualele imprejurări internaționale, România, președintele țării se pronunță și militează cu toată fermitatea pentru oprirea amplasării rachetelor nucleare americane cu rază medie de acțiune in Europa și stabilirea unui program cu termen-limită de retragere a celor deja instalate și pentru incetarea aplicării contramăsurilor nucleare sovietice și stabilirea unui program cu termen-limită de anulare și dezafectare a acelor măsuri care au fost deja aplicate. Totodată, considerăm că se impune să se facă totul pentru reluarea grabnică a negocierilor sovieto-americane in vederea realizării unor acorduri corespunzătoare care să asigure eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune din Europa, a rachetelor operativ-tactice, a tuturor armelor nucleare de pe continent.

România consideră că țările europene pe teritoriul cărora s-a inceput amplasarea rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune sau se are in vedere amplasarea de asemenea arme au o răspundere deosebită față de soarta popoarelor lor, față de soarta păcii in Europa și in lume. Ele sint primele care trebuie să acționeze cu hotărire pentru oprirea amplasării rachetelor americane, anularea măsurilor de răspuns și reluarea negocierilor dintre U.R.S.S. și S.U.A.

Deoarece instalarea rachetelor nucleare privește viața și existența tuturor popoarelor europene, este necesar ca toate statele continentului să se angajeze și să participe activ la realizarea acordurilor și ințelegerilor privind eliminarea rachetelor din Europa, oprirea drumului spre o catastrofă nucleară. În acest spirit, considerăm că odată cu reluarea negocierilor de la Geneva dintre Uniunea Sovietică și S.U.A., ar fi necesar să funcționeze in paralel o Comisie Consultativă a țărilor din cele două pacte militare, la care să ia parte și celelalte state europene, inclusiv țările neutre și nealiniate, care ar urma să analizeze propunerile și să contribuie la realizarea unui acord intre cele două părți.

Pornind de la importanța deosebită a acestor probleme pentru pacea și securitatea intregii lumi, considerăm că este de datoria tuturor statelor, a Organizației Națiunilor Unite de a face totul pentru a contribui la găsirea unor soluții corespunzătoare, in interesul popoarelor, al destinderii și stabilității pe plan mondial.

Delegația română își propune să intreprindă ample consultări, intr-un spirit larg și deschis de cooperare, cu toate delegațiile interesate, pentru stabilirea celor mai bune căi prin care Adunarea Generală poate contribui la realizarea acestor obiective.

În apărarea păcii, o uriașă mișcare a popoarelor se dezvoltă in Europa, ca și in alte zone ale lumii. Această puternică mișcare a obținut de pe acum o serie de rezultate importante, multe orașe hotărind să se declare zone fără arme nucleare. Poporul român, angajat cu toate forțele in marele front al păcii, nutrește convingerea că, acționind unite, cu mai multă fermitate, mișcarea pentru pace, forțele progresiste, popoarele de pretutindeni pot opri cursul periculos al evenimentelor spre incordare și război, pot asigura dezarmarea și pacea.

Dind expresie voinței și aspirațiilor fundamentale de pace ale intregului popor român, președintele Nicolae Ceaușescu, in cuvintarea sa la cea de-a 40-a aniversare a Zilei naționale a României, a spus : **„De la această adunare solemnă, adresăm tuturor șefilor de state și guverne, tuturor popoarelor europene și intregii lumi chemarea de a ne uni eforturile pentru a bara calea unui război mondial, a catastrofei nucleare. Am reușit timp de aproape 40 de ani să impiedicăm un nou război mondial. Acum ne găsim intr-o situație gravă. Pină nu este prea tirziu să facem totul, trecind peste orice considerente, pentru oprirea cursei inarmărilor, in primul rind a inarmărilor nucleare, pentru retragerea rachetelor cu rază medie și a altor arme nucleare din Europa, pentru a asigura dreptul suprem al popoarelor la existență, la viață, la independență și libertate, la pace“.**

În fața pericolului grav pe care il prezintă escaladarea continuă a cursei inarmărilor și, in primul rind, a inarmărilor nucleare, se impune să se tragă toate concluziile și să se acționeze in direcția eliminării armelor nucleare, să se țină seama de avertismentul foarte sever al oamenilor de știință, care au demonstrat că folosirea chiar și numai a unei părți a arsenalelor nucleare existente ar duce la distrugerea intregii civilizații, la dispariția a inseși condițiilor vieții pe planeta noastră. Într-un viitor război mondial intr-un război atomo-nuclear, nu vor fi nici invinși, nici invingători : arma nucleară nu va ține seama de deosebirile de orinduire socială, va distruge practic intreaga omenire.

De aceea, nu se poate pune in nici un fel problema că realizarea și amplasarea de noi arme nucleare pot constitui un mijloc de intărire a securității și a păcii. Dimpotrivă, orice nouă armă nucleară mărește gradul de insecuritate a popoarelor, de distrugere a civilizației, a omenirii. Încercările de a diminua importanța pericolului folosirii armelor nucleare au drept scop de a inșela popoarele, de a influența și frina lupta maselor populare pentru pace, pentru dezarmare, pentru incetarea politicii de confruntare, de amenințare cu forța și folosirea forței. **Trebuie spus deschis popoarelor că este in pericol existența lor și a generațiilor viitoare, că nu poate exista nici o justificare pentru continuarea cursei inarmărilor, pentru experimentarea și producerea de noi arme nucleare !**

Avind in vedere cantitatea uriașă de arme nucleare acumulată, cind fiecare parte — și Statele Unite și Uniunea Sovietică — poate să distrugă cu armele de care dispune cel puțin de cite zece ori intreaga omenire, nu se mai poate pune, in nici un fel, problema că un număr de citeva sute de rachete in plus sau in minus poate afecta raportul de forțe dintre cele două părți, nu există nici un fel de justificare pentru continuarea experimentării și producerii de noi arme nucleare. Iată de ce, este necesar să se dea dovadă de toată răspunderea pentru interesele popoarelor, ale umanității și să se treacă la oprirea producerii noilor arme nucleare, la lichidarea celor existente, ceea ce corespunde pe deplin intereselor civilizației, tuturor națiunilor lumii.

În acest sens, **România s-a pronunțat și se pronunță cu toată hotărirea pentru oprirea cursei inarmărilor, in primul rind a celei nucleare. Considerăm că se impun măsuri hotărite pe multiple planuri in acest domeniu, inclusiv realizarea unei cotituri in mersul negocierilor de dezarmare care, practic, se află de mai mulți ani intr-o stare de totală stagnare.**

Astfel, apreciem că este necesar ca U.R.S.S. și S.U.A. să reia tratativele in toate domeniile armamentelor nucleare și să se ajungă la o conferință, cu participarea tuturor statelor posesoare de asemenea armamente, in vederea opririi producerii de noi arme nucleare, a trecerii la reducerea treptată, pină la eliminarea completă a acestora.

Considerăm, totodată, că, in cadrul Conferinței de dezarmare de la Geneva, a sosit timpul să se intensifice negocierile pentru ajungerea neintirziată la un acord general-acceptabil privind interzicerea și distrugerea armelor chimice, pe baza propunerilor prezentate conferinței și că acțiunile privind atingerea acestui obiectiv trebuie să constituie o parte integrantă a eforturilor pentru interzicerea și eliminarea tuturor mijloacelor de distrugere in masă.

Acordăm o mare insemnătate lucrărilor Conferinței de la Stockholm pentru măsuri de incredere, securitate și pentru dezarmare in Europa. România va acționa, in continuare, cu toate forțele, conlucrind cu toate delegațiile participante, pentru ca această conferință să contribuie, prin modul de desfășurare și rezultatele sale practice, la intărirea increderii și securității in Europa, să răspundă pe deplin așteptărilor popoarelor privind trecerea la dezarmare, și in primul rind la dezarmare nucleară, realizarea unei Europe unite, fără arme nucleare, a păcii și colaborării intre toate statele, fără deosebire de orinduire socială.

Apreciem, de asemenea, că este necesar să se facă totul pentru convenirea urgentă de măsuri concrete in cadrul tratativelor de la Viena privind reducerea armamentelor și trupelor in centrul Europei, tratative care trenează de mai mulți ani. Dacă de cele două părți se va acționa cu răspundere, manifestind voința politică necesară, s-ar putea ajunge la o ințelegere care, chiar dacă nu ar asigura reduceri substanțiale, ar avea un ecou pozitiv in rindul popoarelor. S-ar demonstra, astfel, că este posibil să se inverseze tendința de escaladare a cursei inarmărilor și să se meargă in direcția construirii unui echilibru bazat nu pe creșterea, ci pe diminuarea efectivelor armate și a armamentelor.

România se pronunță și acționează consecvent pentru dezvoltarea colaborării cu toate statele din Balcani, pentru intărirea increderii și cooperării intre aceste țări și pentru transformarea regiunii intr-o zonă fără arme nucleare și fără baze militare străine. Susținem, in același timp, crearea unor asemenea zone in nordul și centrul Europei, precum și in alte părți ale lumii.

Considerăm ca absolut necesară convenirea unor măsuri concrete pentru incetarea cursei inarmărilor in spațiul extra-atmosferic și pentru respectarea strictă de către toate statele a obligațiilor asumate in baza acordurilor internaționale in vigoare, angajarea de negocieri serioase pentru prevenirea extinderii competiției militare in acest domeniu, pentru asigurarea folosirii efective a spațiului extraatmosferic in scopuri exclusiv pașnice, in interesul intregii umanități. În acest sens, sprijinim propunerea Uniunii Sovietice privind inceperea de tratative pentru preintimpinarea militarizării spațiului extraatmosferic.

În concepția României, o cale realistă pentru obținerea unor progrese sensibile in direcția dezarmării o constituie inghețarea cheltuielilor militare de către toate statele și, in primul rind, de către statele mari, puternic inarmate, și apoi trecerea la reducerea bugetelor militare, urmind ca fondurile astfel economisite să fie alocate pentru dezvoltarea țărilor respective, precum și pentru sprijinirea eforturilor țărilor in curs de dezvoltare. Apreciind activitatea desfășurată in cadrul O.N.U. pe acest plan, **România va acționa pentru continuarea procesului de elaborare a principiilor care să ghideze statele in negocierea unor acorduri internaționale de inghețare și reducere a cheltuielilor militare.**

O cauză esențială a incordării deosebit de grave a situației internaționale, a creșterii primejdiei de război o constituie faptul că, la aproape 40 de ani de la terminarea celui de-al doilea război mondial, in diferite regiuni ale lumii au loc confruntări și conflicte armate care produc uriașe pierderi umane și materiale, amplifica și perpetuează incordarea și neincrederea, indepărtează soluționarea prin negocieri și amenință tot mai grav pacea intregii lumi. Iată de ce, **acționind și militind statornic pentru reglementarea politică a tuturor diferendelor dintre state, România consideră că este imperios necesar să se manifeste cea mai inaltă răspundere, in numele intereselor supreme ale popoarelor, ale păcii și securității internaționale, pentru incetarea conflictelor militare și să se facă totul pentru eliminarea focarelor de incordare și pentru trecerea la soluționarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai și numai pe calea tratativelor, prin mijloace pașnice.** Oricit de anevoioase și indelungate ar fi tratativele, sint preferabile oricăror confruntări armate care nu fac decit să ducă la complicarea raporturilor dintre state, la agravarea situației internaționale.

În acest cadru, **România se pronunță consecvent și acționează ferm pentru realizarea unei soluții globale in Orientul Mijlociu, pentru o pace justă și durabilă,** bazată pe retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate in urma războiului din 1967, pe asigurarea dreptului la autodeterminare al poporului palestinian, la intemeierea unui stat propriu, independent, pe garantarea dreptului la existență liberă, independentă, a tuturor statelor din această zonă. Pentru realizarea acestor obiective, doresc să reamintesc că, incă din 1978, președintele Nicolae Ceaușescu a lansat inițiativa convocării unei Conferințe internaționale de pace in Orientul Mijlociu, in cadrul și cu participarea activă a O.N.U., la care să ia parte toate părțile interesate, inclusiv Organizația pentru Eliberarea Palestinei — singurul reprezentant legitim al poporului palestinian, Uniunea Sovietică și S.U.A., ca și alte state care pot aduce o contribuție pozitivă la soluționarea problemelor complicate din această parte a lumii. România consideră că această inițiativă — imbrățișată, in ultima perioadă, de un număr tot mai mare de state — iși păstrează pe deplin actualitatea și că sint necesare eforturi sporite din partea comunității internaționale pentru a se ajunge cit mai repede la convocarea unei asemenea conferințe.

În ceea ce privește situația din Liban, România s-a pronunțat pentru retragerea imediată și necondiționată a trupelor israeliene din această țară, pentru o largă reconciliere a forțelor politice interne, pentru asigurarea independenței, suveranității, unității și integrității teritoriale a Libanului.

Profund ingrijorată de continuarea războiului dintre Irak și Iran, care produce mari pierderi umane și pagube materiale, creează noi amenințări pentru stabilitatea și pacea din zonă, România se pronunță și acționează ferm pentru incetarea imediată a ostilităților militare, pentru retragerea trupelor, și de o parte și de cealaltă, in interiorul frontierelor existente inainte de izbucnirea conflictului și recunoscute pe plan internațional, pentru soluționarea tuturor problemelor dintre cele două țări exclusiv pe cale pașnică, prin tratative. Ne ingrijorează, de asemenea, tendințele de escaladare a conflictului in zona Golfului și ne pronunțăm pentru imediata incetare a oricăror acțiuni militare in această regiune, ca un prim pas spre soluționarea pe cale politică a războiului dintre Irak și Iran.

Interesele fundamentale ale intăririi păcii și securității mondiale impun să se facă totul și să se intensifice eforturile in vederea reglementării cit mai urgente pe cale politică a focarelor de război din celelalte regiuni ale lumii, incetarea definitivă a amestecului in treburile interne ale altor state, respectarea neabătută a dreptului inalienabil al fiecărui popor la dezvoltare liberă și independentă.

În conformitate cu aceste orientări, **România iși reafirmă solidaritatea și sprijinul activ față de poziția și inițiativele R.P.D. Coreene, de eforturile și acțiunile sale vizind unificarea pașnică, democratică și independentă a țării.**

România iși manifestă din nou intreaga sa solidaritate cu lupta popoarelor din Africa pentru lichidarea deplină a colonialismului, pentru apărarea și consolidarea independenței lor naționale și inaintarea liberă pe calea progresului economic și social. În acest cadru, **acordăm tot sprijinul luptei duse de poporul namibian, sub conducerea S.W.A.P.O., pentru dobindirea independenței,** pentru trecerea neintirziată la infăptuirea rezoluției 435 a Consiliului de Securitate al O.N.U. privind asigurarea accesului Namibiei la independență. Ne pronunțăm ferm impotriva politicii de apartheid, pentru asigurarea deplinei egalități a tuturor cetățenilor Africii de Sud și participarea lor la viața politică a țării, cu toate drepturile.

În general, **considerăm că este necesar ca Organizația Națiunilor Unite să acționeze cu cea mai mare răspundere pentru incetarea conflictelor militare și pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai pe calea tratativelor și altor metode de reglementare pașnică, pe baza principiilor fundamentale ale dreptului internațional.**

În spiritul Declarației privind reglementarea pașnică a diferendelor internaționale, adoptată in 1982, **considerăm de cea mai mare importanță infăptuirea propunerii prezentate de România, impreună cu alte state, la sesiunea precedentă, privind crearea in cadrul O.N.U. a unui organism special pentru bune oficii, mediere și conciliere, care să acționeze prompt și eficient in direcția prevenirii apariției de noi confruntări armate și pentru soluționarea pașnică a conflictelor și a oricăror altor probleme litigioase dintre state.**

O contribuție importantă la intărirea păcii și securității mondiale, la dezvoltarea unei largi cooperări internaționale o poate aduce instaurarea unor raporturi de bună vecinătate intre state. Discuțiile care au avut loc pină in prezent pe această temă in cadrul O.N.U., propunerile și sugestiile formulate creează premise pentru trecerea la elaborarea unui document internațional care să contribuie la dezvoltarea și promovarea bunei vecinătăți intre state.

O cerință imperativă pentru pacea și securitatea popoarelor, pentru insuși viitorul omenirii, o constituie lichidarea subdezvoltării, reducerea decalajelor dintre țările bogate și țările sărace și edificarea noii ordini economice internaționale.

Este cunoscut că in ultimii ani, ca urmare a crizei economice mondiale, a politicii dobinzilor excesiv de mari, situația economică s-a agravat in mod deosebit și, in acest cadru, s-au mărit tot mai mult decalajele dintre țările dezvoltate și cele in curs de dezvoltare. Toate tratativele purtate pină acum in cadrul dialogului Nord-Sud nu au dus practic la nici un rezultat.

În aceste condiții, **România propune ca, in examinarea problemelor economice internaționale la actuala sesiune, eforturile să fie concentrate cu prioritate in direcția găsirii căilor pentru angajarea unor tratative reale, in cadrul O.N.U., intre țările dezvoltate și țările in curs de dezvoltare, in scopul depășirii crizei economice mondiale și al rezolvării echitabile a problemelor subdezvoltării și pentru instaurarea noii ordini economice internaționale.**

În acest spirit, ne pronunțăm pentru convenirea urgentă a lansării negocierilor globale intr-un Comitet special, fie după experiența Conferinței privind dreptul mării, fie in cadrul unei Conferințe a O.N.U., cu participarea tuturor statelor. Într-un asemenea cadru, **ar urma să se aibă in vedere elaborarea unui program de măsuri in vederea ajutorării țărilor in curs de dezvoltare, precum și a unui Tratat general privind noile principii ale relațiilor economice internaționale.** România consideră că este atit in interesul țărilor in curs de dezvoltare, cit și al celor dezvoltate, să se ajungă neintirziat la o ințelegere și la o politică nouă in problemele economice mondiale. Este timpul să se facă totul pentru a se găsi căile in vederea unui sprijin efectiv pentru țările in curs de dezvoltare, lichidarea subdezvoltării și realizarea noii ordini economice mondiale constituind o necesitate obiectivă pentru stabilitatea și dezvoltarea economică a intregii lumi.

În mod deosebit, se impune găsirea unei soluții radicale, globale, in problema datoriilor externe ale țărilor in curs de dezvoltare. Politica dobinzilor inalte, impreună cu efectele crizei economice, este in bună măsură responsabilă de situația creată. Ținind seama de situația gravă existentă in această privință, **România consideră că este necesară nu o soluție selectivă, ci o rezolvare globală, care să cuprindă principiile generale privind reglementarea datoriilor externe ale țărilor in curs de dezvoltare.**

O asemenea rezolvare trebuie, după părerea țării noastre, să includă anularea completă a datoriei pentru țările cele mai sărace și reducerea cu un procent important a datoriei celorlalte țări in curs de dezvoltare, precum și reesalonarea generală a datoriilor acestora pe o perioadă mai lungă, cu o dobindă redusă sau chiar fără dobindă. Totodată, este necesară stabilirea unor limite maxime ale dobinzilor pentru creditele vechi care să nu depășească 7—8 la sută, iar sumele plătite ca dobinzi peste aceste limite să fie reduse din volumul datoriei externe. Pentru noile credite care se acordă țărilor in curs de dezvoltare este necesar să se stabilească o dobindă care să nu depășească 5 la sută. Rezolvarea globală trebuie să includă, de asemenea, stabilirea unui plafon pentru plățile anuale in contul datoriei externe care să nu fie mai mare de 10—15 la sută din incasările anuale obținute din exporturile statelor respective.

Soluția preconizată urmează să prevadă asigurarea accesului țărilor in curs de dezvoltare la credite internaționale, in condiții avantajoase, și crearea unui Fond de alimentare a acestor credite de către țările dezvoltate.

În același timp, in interesul intregii dezvoltări economice mondiale, se impune o reorganizare a sistemului monetar internațional, pe baze noi, echitabile, cu respectarea strictă a principiilor noi ale relațiilor dintre state, astfel incit acesta să contribuie la stimularea dezvoltării economice a fiecărei țări și, in primul rind, a celor in curs de dezvoltare.

Considerăm că este necesară intensificarea eforturilor pentru asigurarea accesului larg, neingrădit, al țărilor in curs de dezvoltare la cuceririle științei și tehnologiei moderne și a unui transfer substanțial de tehnologii către aceste țări, in condiții avantajoase, care să corespundă nevoilor lor specifice de dezvoltare. Se impune, in special, impulsionarea negocierilor inițiate in cadrul UNCTAD in vederea elaborării și adoptării codului de conduită privind transferul de tehnologie, finanțarea — prin mecanismele O.N.U. — a realizării de proiecte de asistență tehnică in țările in curs de dezvoltare, menite să creeze și să dezvolte capacitățile științifice și tehnologice naționale ale acestor țări.

România atribuie cea mai mare importanță problemei combaterii practicii profund nocive a racolării de cadre din țările in curs de dezvoltare, care privează aceste state de un element esențial al potențialului lor de dezvoltare economică și socială. Apreciind activitatea desfășurată de către grupul de experți guvernamentali, special creat in cadrul UNCTAD, sintem de părere că este necesară intensificarea eforturilor in vederea elaborării in cel mai scurt timp a unui cadru adecvat de cooperare internațională care să prevină consecințele negative ale racolării de cadre calificate din țările in curs de dezvoltare de către țările dezvoltate. Considerăm că o convenție sau un acord internațional care va reglementa această problemă trebuie să prevadă obligația ca, in cazul cadrelor cu pregătire superioară, acestea sau firmele care le angajează să restituie statelor din care provin toate cheltuielile legate de pregătirea lor, precum și să acorde despăgubiri.

În efortul de restructurare a relațiilor economice internaționale și de instaurare a noii ordini economice mondiale, de depășire a stării de subdezvoltare, un rol deosebit de important revine extinderii și adincirii cooperării economice dintre țările in curs de dezvoltare, intăririi solidarității și unității lor de acțiune. În acest sens, România se pronunță pentru organizarea unei Conferințe la nivel inalt a acestor țări, in vederea dezvoltării cooperării dintre ele și a stabilirii unei strategii comune pentru negocierile cu țările dezvoltate.

Într-o lume dominată de contradicții și insecuritate, de grave amenințări la adresa păcii, **problematica tinerei generații trebuie să ocupe un loc de prim ordin in preocupările statelor noastre.** Viitorul fiecărei națiuni, al intregii umanități este in conexiune directă cu educarea tineretului in spiritul celor mai nobile idealuri de muncă, libertate și pace.

Marcarea in 1985 a Anului Internațional al Tineretului, sub deviza „Participare. Dezvoltare. Pace“, este o expresie a inaltei responsabilități cu care este investită in această privință Organizația Națiunilor Unite. Anul Internațional al Tineretului, prin pregătirile și acțiunile desfășurate pe parcursul mai multor ani, se anunță ca un eveniment de seamă in viața tineretului, menit să aducă o contribuție de mare importanță la unirea forțelor tinerei generații și creșterea aportului ei la dezvoltarea economico-socială a fiecărei țări, la lupta pentru progres social, colaborare și pace in intreaga lume. Ne exprimăm convingerea că hotăririle care vor fi adoptate de actuala sesiune a Adunării Generale, pe baza recomandărilor formulate de Comitetul Consultativ al O.N.U. pentru Anul Internațional al Tineretului vor da un nou impuls intensificării participării tinerei generații la eforturile generale pentru soluționarea marilor probleme ale epocii noastre, pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune.

Pornind de la complexitatea problemelor vieții internaționale, România consideră că este necesar ca, la soluționarea acestora, să participe toate statele, fără deosebire de orinduire socială, și se pronunță consecvent pentru creșterea rolului țărilor mici și mijlocii, al țărilor in curs de dezvoltare și statelor nealiniate, care sint cele mai interesate in promovarea unei politici de colaborare, independență și pace.

Considerăm că un rol important revine Organizației Națiunilor Unite, altor organisme internaționale, care trebuie să contribuie tot mai activ la asigurarea participării cu drepturi egale a tuturor statelor la viața internațională, in interesul destinderii, al independenței și păcii, la democratizarea intregii vieți internaționale.

În ce o privește, **România este ferm hotărită să acționeze și in viitor — ca și pină acum — pentru a dezvolta larg relațiile cu toate statele, fără deosebire de orinduire socială.** Dezvoltăm puternic colaborarea cu toate țările socialiste, și in primul rind cu vecinii noștri, cu țările in curs de dezvoltare, precum și cu țările dezvoltate, cu toate statele lumii. Așezăm statornic la baza relațiilor internaționale egalitatea in drepturi, respectarea strictă a principiilor independenței și suveranității naționale, neamestecului in treburile interne, avntajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța, a dreptului fiecărui popor de a-și alege calea dezvoltării economico-sociale pe care o dorește, fără nici un amestec din afară.

În spiritul politicii externe a României, de largă deschidere internațională, de pace și colaborare, pe baza mandatului incredințat de președintele țării, delegația română este ferm hotărită ca, impreună cu toate celelalte delegații, să-și aducă intreaga contribuție la asigurarea succesului lucrărilor actualei sesiuni a Adunării Generale, pe agenda căreia sint inscrise probleme de o insemnătate deosebită. Avem profunda convingere că, prin angajarea și eforturile responsabile ale tuturor statelor și guvernelor, ale popoarelor, se poate bara calea unui război mondial, a catastrofei nucleare, se poate asigura pacea, bunul cel mai de preț al umanității, triumful unei politici noi, de egalitate și respect al independenței naționale, făurirea unei lumi mai drepte și mai bune.

Așa cum sublinia recent președintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, **„INDIFERENT DE ORINDUIRILE SOCIALE DIFERITE DIN ȚĂRILE NOASTRE, DE CONCEPȚIILE POLITICE ȘI FILOZOFICE DEOSEBITE, INDIFERENT DE EXISTENȚA CHIAR A UNOR DIVERGENȚE SAU PROBLEME LITIGIOASE DINTRE UNELE STATE, SĂ TRECEM PESTE TOATE ACESTEA, PUNIND MAI PRESUS DE TOATE INTERESELE FIECĂRUI POPOR, ALE OMENIRII IN GENERAL, SĂ ACȚIONĂM CU INTREAGA HOTĂRIRE RĂSPUNZIND AȘTEPTĂRILOR POPOARELOR, INTREGII OMENIRI“.**

Convorbiri economice româno-bulgare

SOFIA 28 (Agerpres) — La Plovdiv au avut loc convorbiri intre tovarășii Petre Preoteasa, ministrul român al industriei construcțiilor de mașini, Alexandru Necula, ministrul industriei de mașini-unelte, electrotehnică și electronică, și tovarășul Ognian Doinov, ministrul construcțiilor de mașini al R.P. Bulgaria.

Cu acest prilej s-a examinat stadiul indeplinirii hotăririlor adoptate in cadrul intilnirilor dintre secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și secretarul general al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria, tovarășul Todor Jivkov, convenindu-se măsuri pentru dezvoltarea in continuare a colaborării economice și livrărilor reciproce dintre cele două țări in domeniile construcțiilor de mașini, mașinilor-unelte, electrotehnicii și electronicii.

A participat ambasadorul României in Bulgaria, Liviu Minda.

Vizita delegației militare române în Suedia

STOCKHOLM 28 (Agerpres). În perioada 25—28 septembrie a.c. generalul-colonel Constantin Olteanu, ministrul apărării naționale al Republicii Socialiste România, a efectuat, in fruntea unei delegații militare, o vizită oficială in Suedia, la invitația ministrului apărării al acestei țări, Anders Thunborg.

În timpul vizitei, delegația militară română a fost primită de viceprim-ministrul suedez Ingvar Carlsson, a avut convorbiri la Ministerul Apărării Suediei și a vizitat instituții, unități militare, precum și obiective social-culturale.

Cursul ascendent al relațiilor de prietenie și colaborare dintre România și R. D. G.

BERLIN 28 (Agerpres) — La Universitatea Humboldt, din Berlin, a avut loc o adunare, in cadrul căreia, in fața unei asistențe numeroase, au fost evocate realizările poporului român in edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate. S-au reliefat succesele deosebite obținute de țara noastră in perioada de cind la conducerea partidului și statului se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. Au fost subliniate contribuția tovarășului Nicolae Ceaușescu la lupta pentru pace și ințelegere pe plan internațional, participarea României la rezolvarea marilor probleme ale lumii contemporane. Totodată, au fost evidențiate relațiile de strinsă prietenie și colaborare dintre România și R.D. Germană, dintre partidele și popoarele noastre, care cunosc un curs ascendent, in spiritul ințelegerilor convenite la nivel inalt, subliniindu-se in mod deosebit importanța recentei intilniri, de la București, dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Erich Honecker.

BOTSWANA: Pași pe calea dezvoltării independente

La 30 septembrie, poporul Republicii Botswana sărbătorește implinirea a 18 ani de la actul proclamării independenței naționale. Situat in centrul Africii Australe, intre Zimbabwe, Namibia și Republica Sud-Africană, Botswana, fostul protectorat englez Bechuanaland se număra, la data obținerii independenței, printre cele 25 de state cu economia cea mai slab dezvoltată de pe glob, ca urmare a unei dominații coloniale de aproape un secol. Suprafața țării este constituită in cea mai mare parte din terenuri aride, două treimi din suprafața sa fiind ocupată de deșertul Kalahari, dar subsolul conține in schimb insemnate rezerve de aur, cupru, magneziu, platină, nichel, cărbune și diamante. Numai zăcămintele de nichel și cupru de la Selebi-Pikve sint estimate la aproape 50 milioane tone, iar exploatarea acestora, care a inceput cu un deceniu in urmă, asigură o producție anuală de 16 000 tone de cupru și 13 000 tone nichel. În ceea ce privește diamantele, marea bogăție a Botswanei, țara cu cele mai mari zăcăminte de acest fel din lume, producția lor se ridică la circa 7,5 milioane carate. O dată cu intrarea in exploatare a noi mine, producția acestor pietre prețioase va ajunge in anii imediat următori la 12 milioane carate. Șlefuirea diamantelor, meșteșug cu vechi tradiții, este realizată de compania națională „Diamand Manufacturing“ și se cuvine menționat faptul că veniturile realizate din exporturile diamantifere constituie 35 la sută din fondurile valutare ale statului. În urma unor largi acțiuni de prospecție, de punere in valoare a unor materii prime, la Morupule și Umamabula au fost descoperite mari rezerve de huilă, ceea ce permite printre altele construirea unei termocentrale cu o putere de 90 MW.

Cu toate acestea, agricultura continuă să rămină și in Botswana principala ramură a economiei. Autoritățile de la Gaborone au luat o serie de măsuri de sporire a suprafețelor arabile și a producției agricole in scopul satisfacerii in intregime și intr-un termen cit mai scurt a cererii de produse alimentare și reducerii pe această cale a dependenței țării de importurile de alimente. Creșterea animalelor, ocupă un loc important in ansamblul vieții economice. Cu cele peste trei milioane vite cornute și un milion de oi, zootehnia s-a impus in Botswana ca cea mai dinamică și eficientă activitate, iar veniturile realizate din exportul cărnii, al pieilor și linii sint canalizate spre dezvoltarea și modernizarea altor sectoare de activitate.

Relațiile statornicite intre România și Botswana, relații de prietenie și colaborare, inregistrează un curs ascendent. Un moment de cea mai mare insemnătate in dezvoltarea și diversificarea acestora l-a constituit vizita pe care președintele Republicii Botswana, Quett K. J. Masire, impreună cu doamna K. J. Masire, a efectuat-o in toamna anului trecut in țara noastră la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu. Declarația comună, celelalte documente semnate cu acest prilej au deschis noi și ample perspective dezvoltării pe mai departe a colaborării pe multiple planuri, corespunzător intereselor celor două țări și popoare, cauzei generale a păcii și ințelegerii internaționale.

I. ALEXANDRU

Dezbaterile de la Națiunile Unite

NAȚIUNILE UNITE 28. — Trimisul Agerpres, N. Chilie transmite : Imperativul vital al salvgardării păcii și opririi cursei inarmărilor, al trecerii neintirziate la realizarea unor măsuri practice de dezarmare, in primul rind de dezarmare nucleară, cerința de a se ajunge la reglementarea pe cale pașnică a conflictelor și focarelor de tensiune din diferite părți ale globului, nevoia stringentă de a se intreprinde acțiuni practice pentru sprijinirea mai eficientă a țărilor in curs de dezvoltare in vederea lichidării subdezvoltării și a decalajelor economice, sublinierea necesității că actualul curs periculos al evenimentelor din viața internațională trebuie oprit optindu-se pentru o politică rațională de destindere, colaborare, ințelegere și pace — reprezintă temele dominante ale discursurilor rostite de reprezentanții statelor membre ale O.N.U. in dezbaterile generale ale sesiunii in curs a Adunării Generale.

Andrei Gromiko, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., relevind creșterea pericolului de război și faptul că temelia păcii pe Pămint a devenit tot mai instabilă, a arătat că Uniunea Sovietică iși concentrează eforturile spre atingerea obiectivului fundamental — prevenirea unei catastrofe nucleare.

Uniunea Sovietică se pronunță pentru convorbiri serioase. Nu numai că sintem gata pentru asemenea convorbiri, ci și insistăm ca ele să aibă loc, a spus el. Propunerile noastre privind limitarea și reducerea armamentelor strategice, precum și limitarea armamentelor nucleare in Europa rămin in vigoare — a continuat vorbitorul. Este necesar să se oprească cursa inarmărilor nucleare. Trebuie să se deschidă perspectiva reducerii ulterioare a arsenalelor nucleare.

Vorbitorul a declarat că Uniunea Sovietică propune includerea pe ordinea de zi a actualei sesiuni a Adunării Generale, ca o problemă importantă și urgentă, problema folosirii spațiului cosmic exclusiv in scopuri pașnice. U.R.S.S., a adăugat el, rămine la poziția că este necesar ca negocierile cu Statele Unite vizind preintimpinarea militarizării spațiului extraatmosferic să inceapă cit mai curind posibil.

După ce a reamintit propunerea țărilor socialiste privind incheierea unui tratat de nerecurgere reciprocă la forță militară in relațiile dintre statele Tratatului de la Varșovia și cele ale N.A.T.O., vorbitorul s-a referit la necesitatea depășirii impasului in cadrul negocierilor pentru reducerea forțelor armate și armamentelor și alte măsuri adiacente in Europa centrală, de la Viena, al Conferinței pentru dezarmare de la Geneva, precum și a realizării de progrese la Conferința de la Stockholm.

A. Gromiko s-a pronunțat pentru infăptuirea unor măsuri reale in direcția frinării cursei inarmărilor și pentru dezarmare, in strinsă legătură cu rezolvarea problemelor dezvoltării economice și sociale mondiale, arătind că U.R.S.S. consideră reducerea, in expresie procentuală sau absolută, a bugetelor militare drept una din posibilitățile de perspectivă in acest sens.

Cursa inarmărilor — a declarat in incheiere A. Gromiko — poate fi oprită și dirijată pe o spirală descrescindă ; poate fi redusă și apoi inlăturat complet pericolul de război. Pentru aceasta, este necesară unirea eforturilor tuturor statelor — nucleare sau nenucleare, mari sau mici, indiferent de orinduirea lor socială.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scinteii, Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din intreprinderi și instituții — Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scinteii“. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA“ — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66.

40 362